

emeğin birliği **İRS** 4

**Fabrikalar, tarlalar, siyasi iktidar,
her şey emeğin olacak**

11 MART 1977

FİATI: 250 Kuruş

Gençliğin Anti-faşist Mücadelesinde önemli Bir Gelişim Faşizme Karşı Omuz Omuza

Gençliğin yükselen anti-faşist mücadelesi karşısında, faşizm iğrenç yüzünü bir ke-re daha göstermiştir. Hergün köşe başlarında, okullarda, Üniversitelerde gençliği katleden faşizm, bu defa elini site öğrenci yurduna atmıştır. Olay, uzun bir süre kararlı bir anti-faşist mücadelede yürüten site öğrenci yurdunun kapatılmasıdır.

Site öğrenci yurdunun kapatılması, faşizmin ilk ve son oyunu değildir. Bundan çok önceleri böylesi oyunlar oynanmıştı. Bundan sonra da oynanmak istenecektir. Bu genelde site öğrenci yurdunun özel konumu, anti-faşist mücadelede kararlı bir kale oluşu ve faşizmin hesaplarını bozan bir mevkide bulunuşundan ileri gelmiştir.

Yurdu kapatıp, sonra faşist beslemelere teslim ederek faşist karargahı haline getirmeyi planlayan egemen çevrelerin bu oyunluk açlık greviyle birlikte Site öğrenci gençliğini yalnız bırakmayacağını belirtip, çeşitli mücadelelere girişeceğini belirtmiş ve girmiştir. Bu hareket 28 şubat'taki Site ta-

site öğrenci gençliği ve anti-faşist gençliğin tepkisine yol açmıştır. Anti-faşist genç lebe yurdu kapatılamaz mitingidir. Bu mitingün nicel güçlülüğü bir tarafa, nitel durumu anti-faşist mücadeleye yeni boyutlar kazandırmasıdır. Şöyle ki:

27 Şubat'ta Tüm Sosyal-şovenler Site öğrenci gençliğinin mücadelesini kendi politikalarına alet yapmak için miting düzenlemişlerdir. Bu miting nicelik olarak güçsüz olup, nitelik olarak ta Site öğrenci yurdunun sorunundan ziyade «İki süper devlete» karşı mücadele çıkırtkanlığı mitingü olmuştur.

Tüm devrimci güçler bu mitinge iştirak etmeyerek, bu sosyal-şovenleri kendi başlarına bırakmıştır. Devrimci anti-faşist demokratik güçler, **bugüne kadar** olduğu bugünden sonra da olacağı gibi, sosyalizm düşmanları ile yürüyemeyeceğini bir kere daha göstermiştir.

28 Şubat mitingünün ayrıntı özellikleri ise şunlar olmuştur. Faşizme karşı mücadelenin bir parçası olan Demokratik kuruluşlar ve

«Site Kapatılamaz» mitingü, ağırlık olarak demokratik platformda mitingün amaç ve hedefleri doğrultusunda geliştiğinden güçlü bir nicel birikim sağlamıştır. Bu nicel birikimin yanısıra devrimci sosyalist güçlerin mitingün amaç ve hedeflerini bozacak girişimlerde bulunmaması, sosyalistlerin faşizme karşı mücadelede tüm demokratik güçleri toparlayabileceğini somutta göstermiştir. Faşizme karşı mücadelede en geniş toplumsal muhalefet güçlerini toplayan «Faşizme Karşı Omuz Omuza» şırası, tüm demokratik güçlerle sosyalistler arasındaki bağı pratik eylem birliğinde sağlamıştır. Ağırlık olarak «Kohrolsun Faşizm» ve «Faşizme Karşı Omuz Omuza» şıraları atılıp, bu şıralar sosyalistlerin kendi ilkelerinden taviz vermeyen sloganlarını engellemiştir. Sosyalistler kendi ilkelerinden taviz vermeden tüm demokratik anti-faşist güçlerle birlikte yürümesini bilmıştır. Bu olumlu gelişimden dolayı, sosyalistler; Katil oligarşi, Bağımsız Türkiye, Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi, Faşizme Ölüm Halklar aÖzgürlük, Kahrolsun Sömürgecilik ve Yaşasın Kürt ve Türk Halkının Mücadele Birliği ile Fabrikalar Tarlalar Siyasi İktidar Herşey Emeğin Olacak şıralarıyla birlikte yürüebilmişlerdir. Ama her sosyalist grup, kendi şırasına değil, özel olarak mitingün amaçlarının şıralarını atmaya azami titizliği göstermiştir. Sosyal-şoven ve revizyonistlerin (kaşarlanmış) tecriti ile sosyalist güçler asgari ölçüde birliği sağlayacağını pratikte göstermiştir. İşte bu Mitingün nitelik farklılığını doğurmuştur. Ama bu demek değildir ki, mitingün eksiklikleri olmamış, Hayır Mitingün başarısı kadar, eksikliği de olmuştur. Bu da gençliğin anti-faşist mücadelesi ile sosyalist güçlerin birliğinin, işçi sınıfı yığınsal örgütlenmeleri olan sendikalarla olan bağının eksikliği.

Anti-faşist gençlik hatalarıyla birlikte anti-faşist mücadelede yerini almasını bilmiştir. Oysa Bilhassa DİSK üst yönetimi faşizme karşı en geniş mücadeleden bahsedip pratikte bugüne kadar öğrenci gençliği faşizmin baskı ve terörü ile baş başa bırakmıştır. Faşizme karşı en geniş mücadele birliğinden bahsedip, öğrenci gençliği MC hükümetinin pençesine bırakmak, işçi sınıfının anti-faşist mücadelesine ihanet etmektir. DİSK üst yönetimi ya faşizme karşı mücadeleden bahsetmesin, veya bahsederse faşizme karşı mücadelenin gerekli şartlarını yerine getirsin. Sorarız öğrenci gençliğin hangi anti-faşist mücadelesine **destek** olmuştur.

bu uğurda ne gibi girişimlere girmiştir. Eğer sosyalist işçiler bugüne kadar öğrenci gençliğin anti-faşist mücadelesini çeşitli biçimlerde bireysel olarak dahi yapmışsa, DİSK üst yönetimi yapamıyoruz demesin. Yapmıyoruz desin ki, tek yaptığı işi söylemiş olsun, Ama DİSK üst yönetimindeki bu oportünizminhakimiyeti ilelebet sürecek değildir. Birgün bu oportünizmin tasfiyesi ile işçi sınıfı fabrika birimlerinde öğrenci gençliğin anti-faşist mücadelesini destekleyecektir. Ve sendikalardaki sosyalist işçiler, anti-faşist mücadeledeki pasif tutumu zorlayıp, öğrenci gençliğinin anti-faşist mücadelesinde yığın eylemleriyle birlikte yer alacaktır.

FAŞİSTLER TARAFINDAN ALÇAKÇA KATLEDİLEN PROLETER SAVAŞÇI İMAM ŞAHİN

Sermayenin kiralık uşakları tarafından katledilen proleter savaşçı İMAM ŞAHİN'e selâm...

Yıllarca yılmadan, usanmadan, faşizme ve emperyalizme karşı her türlü zulme, işkenceye karşı son ana kadar ihtilâlcî ruhunu bir an bile kaybetmeyen savaşçımıza bin selâm...

Dürüst, güvenilir devrimci kişiliğiyle tüm devrimcilerin haklı sempatisini kazanan yiğit ihtilâlcî İMAM ŞAHİN'e sonsuz saygı ve selâm...

O proletaryanın siyasi iktidar mücadelesine gönülden bağlı, revizyonistlere ve oportünistlere karşı yıllarca görüşlerinden taviz vermeden mücadele veren Marksist-Leninist bir militandı.

Antep'te Devlet Hastanesi karşısında, seyyar satıcılık yapan İmam Şahin adlı devrimci kardeşimiz 27 Ocak 1977 günü bir kaç faşistin silahlı saldırısı sonucu ağır yaralanmış, ken-

disini vuran faşist köpeği yaralı olduğu halde kovalamış, fakat fazla kan kaybettiğinden yıkılmış, kaldırıldığı hastanede kısa bir süre sonra ölmüştür.

Faşistlerin yurdun dört bir yanında giriştikleri siyasi cinayetler serisine bir yenisi daha eklenmiş, her zaman olduğu gibi polise açıkça halkın gözleri önünde yapılan bu saldırıyı örtbas edebilmek için tüm gayretlerini harcamıştır. Basına yaptığı açıklama ile faşist saldırıya başka bir yön vermek istemiştir.

Yurtseverlerin cenazelerini ailelerine yaptıkları baskı ile gece yarısı kaçırılan polis, saldırıyı kan davası sonucu olduğunu sanıyorduz, diye kamuoyunu yanıltıcı açıklamadan sonra arkadaşımızın cenazesini kaçırarak polis nezaretinde köyüne götürerek gömmüştür.

Halkımız polisin kimlerle iş birliği içerisinde bulunduğunu, bu olayla bir kez daha görmüştür. Katiller ellerini kollarını sallayarak dolaşırken, hayali iddialarla katilleri başka yerlerde aramaya çalışanların, yüzleri bir kez daha gözler önüne serilmiştir.

Polis ne kadar halkımızı aldatmaya çalışırsa çalışsın, biz İMAM ŞAHİN kardeşimizi vuranların bir avuç burjuvazinin uşağı eli kanlı kiralık faşist köpekler olduğunu biliyoruz ve İMAM ŞAHİN kardeşimizin faşistleri kovalarken «Beni faşistler vurdu» diye bağırdığında biliyoruz. Ve biz İMAM ŞAHİN'in tuzağa düşürülerek öldürüldüğünü de iyi biliyoruz. Hayali iddialarında amacını çok iyi biliyorum. İMAM ŞAHİN'i öldürenler faşist köpeklerdir. Bu cinayeti saklayanlar ise katillerin işbirlikçileridirler.

Tüm yaşamı boyunca anti-emperyalist, anti-faşist kavgada daima önde, hiç taviz vermeden yürüyen, revizyonizme ve oportünizme karşı amansızca mücadele veren, namussuzluğun sahtekârlığın üzerine üzerine yürüyen proleter savaşçı İMAM ŞAHİN'in devrimci mücadelesini bir kez daha saygı ile selâmlıyoruz ve diyoruz ki;

PROLETER SAVAŞÇI İMAM ŞAHİN SEN RAHAT UYU. BİZ SAVAŞÇI KARDEŞLERİN ERGEÇ BURJUVAZİNİN BURÇLARINA PROLETER SOSYALİST BAYRAGI DIKECEĞİZ.

Günümüz Türkiye İşçi Sınıfı Hareketinin Temel özelliği

Yüzyılı aşkın geçmişi olan Türkiye işçi sınıfı hareketinin temel özelliği: kendiliğinden gelme hareketlerin ağır bastığı bir dönemden, bilinçli bir mücadeleye sıçrayış aşamasında bulunmasıdır. Bu Türkiye işçi sınıfı hareketinin bir taraftan, düne kıyasla çok yüksek boyutlara ulaştığı, diğer taraftan, hareketlerin bilinç düzeyinin henüz sosyalizm uğruna mücadele düzeyine erişemediğinin açık belirtisidir.

Bilhassa 1960 sonrası gelişen kapitalizme karşı toplumsal yaşamımız, görünürlerde güçlü bir işçi sınıfı hareketine sahne olmuş isede; bunlar özünde kendiliğinden gelme hareketler olarak kalmışlardır. Bu işçi sınıfı hareketini ne bir küçümseme, ve ne de, hareketlerin kuyruğuna takılma anlamında bir a-bartma değildir. Bizzat somut gerçeklerin tahlilidir.

Daha yakından baktığımızda, bu sorunu çözümlenmek dahada kolaylaşacaktır. Söz konusu olan işçi sınıfı hareketleri olduğuna göre, bunlar 1876 Tersane grevlerinden tut günümüze değin uzanan, Kavel, Demir-Döküm ve Profilo olaylarına kadar uzanmıştır. Son yılların işçi sınıfı hareketine baktığımızda önceliklere kıyasla büyük bir ilerleme görülür. Örnek olarak grevleri alırsak, son yıllarda grevci işçi sayısının arttığını, yaygınlaştığını, grevlerin daha bilinçli ve disiplinli olduğunu anlarız. Öyleki, yüzeysel olarak değerlendirdiğimizde, son yılların mücadelesine ilk döneme kıyasla bilinçli mücadeleler dahi diyebiliriz. İşte bu meselenin sadece bir yönüdür. Oysa meselenin öbür yüzüne baktığımızda, gelişimin pek iç açıcı olmadığını görürüz.

Bir defa son yılların en gelişmiş hareketlerinde dahi, şu ortak özellikler tartışılmıyacak kadar açıktır.

1 — İşçi sınıfı hareketi çok yüksek gelişkinlik düzeyi göstermesine rağmen, mücadele henüz, ekonomik ve demokratik talepleri aşmamıştır.

2 — Ekonomik ve demokratik mücadeleler yer yer siyasi mücadeleyle bütünleşmiş isede, bu siyasi mücadele sosyalizm uğruna siyasi mücadele düzeyine yükselmemiştir.

3 — Ekonomik ve demokratik mücadeleler daha ziyade metropol şehirlerde görülüp, Türkiye genelinde yaygınlaşmamıştır.

İşçi sınıfı hareketinin erişebildiği bu gelişim düzeyi göstermektedir: mücadele henüz işçi sınıfının «ilk erişebildiği mücadele biçimi olan» ekonomik mücadele platformu dışına çıkmamıştır. İşçi sınıfı mücadelesi sosyalizm uğruna siyasi mücadeleye yükselmemiştir. İşçi sınıfı hareketi mücadelesinde sosyalizmi hedeflememektedir. İşte işçi

sınıfı hareketinin bu eksikliği, bu hareketin en temel zaafını teşkil etmektedir.

Eğer son yılların çeşitli işçi sınıfı hareketleri ve bu hareketlerin hedefleri — Bir Mayıs eylemi, DGM'ye karşı mücadele — düne kıyasla çok yüksek boyutları gösteriyorsa da, bunlar hiç bir zaman, işçi sınıfının sosyalizm uğruna siyasi mücadeleye girdiğini belirlemez. En yoğun ve en güçlü mücadele biçimi henüz işçi sınıfının «ilk erişebildiği mücadele biçimi» olan sendikal mücadeleyken, bunun tersini iddia edemeyiz. Sendikal mücadele siyasi mücadeleye yer vermez diye bir kayıt yoktur. Sendikalarda çeşitli siyasi mücadelelere atılacaklardır. Ve hatta yer yer sendikal mücadelenin siyasal yönü daha ağır basacaktır. Ama bu hiç bir zaman sosyalist bir siyasal mücadele olmayacaktır. Bu ancak, bilinçlenme unsurunun ilk filizlerinin belirtisi olacaktır. İşçi sınıfı hareketlerinin sendikalar aracılığıyla siyasi mücadeleye karışmaları, işçi sınıfının bilinçli bir mücadele (sosyalizm için mücadele) aşamasına girdiğini göstermez. Bu olsa olsa, bilinçsiz bir süreçten bilinçli bir sürece sıçrayış aşamasında bulunduğunu gösterir.

Ne varki bu durum — İşçi sınıfı hareketinin kendiliğinden kurtulup, sosyalizm uğruna siyasi mücadeleye atılmayı — sadece Türkiye işçi sınıfının kötü bir alın yazısı değildir. Bu durum her ülke için kaçınılmaz obektif bir zorunluluktur.

«Her ülkede, işçi sınıfı hareketinin sosyalizmden ayrı olarak var olduğu, her birinin kendi yolunda gittiği bir evre vardır. Ve her ülkede bu ayrılık hem sosyalizmi hemde işçi sınıfı hareketini zayıflatmıştır. Ancak bütün ülkelerde sosyalizm ve işçi sınıfı hareketinin birliği her ikisi için sağlam bir temel yaratmıştır». (Lenin)

Eğer işçi sınıfı hareketi sosyalist hareketle birliğini sağlayamaz ise, kendiliğinden gelme olarak kalacaktır. Ancak bu iki hareketin birliği, işçi sınıfı hareketini kendiliğinden gelmeden kurtaracaktır. Bu birlik ise, bir tarihi evrenin varlığını zorunlu kılar. Bu evre tamamlanmadığı sürece her iki hareket kendi içersinde güçsüz kalıp, büyük zaafılara uğrayacaktır. Türkiye işçi sınıfı da böyle bir tarihi evrenin gelişim seyri içersinde bulunmaktadır. Henüz bu evre tamamlanmadığı için, işçi sınıfı hareketi sosyalizmden, sosyalizmde işçi sınıfı hareketinden ayrı olarak gelişmektedir. Bu ayrılık her iki harekete büyük zararlar verip, işçi sınıfı hareketinin kendiliğinden gelmeliğinin temelini teşkil etmektedir.

İşçi sınıfı hareketini kendiliğinden

gelmeden kurtarmanın yolu, her türlü bilimsel olmayan yollardan uzak olarak, işçi sınıfı hareketiyle sosyalizmin bileşimini sağlamakta yatmaktadır. Bu bileşim sağlanmadığı sürece, işçi sınıfı hareketi sosyalizm uğruna siyasi mücadele düzeyine erişemeyip, kendiliğinden gelmeden kurtulamayacaktır. Bu bileşimin kendisi ise, hiç bir zaman kendiliğinden gerçekleşemeyecektir.

«Bilimin taşıtı proletarya değil, burjuva aydın zümresidir. Modern sosyalizmin ilk şekillenmesi, bu zümre üyelerinin birey olarak kafalarında oluşmuştur, ve onlar bunu entellektüel bakımdan daha gelişmiş olan proleterlere iletmişlerdir. Ve bu proleterlerde modern sosyalizmi şartların mümkün kıldığı yerlerde, proleter sınıf mücadelesine sokmuşlardır. Demekki, sosyalist bilinç, proleter sınıf mücadelesine dıştan ithal bir şeydir, bu mücadelenin içinde kendiliğinden meydana gelmiş bir şey değildir». (Lenin)

Görüyoruz ki: işçi sınıfı hareketi kendiliğinden sosyalist ideolojiyi oluşturamaz. İşçi sınıfı hareketi ile sosyalist ideoloji birbirlerini doğurmazlar. Bunlar ancak, birbirlerine paralel olarak gelişir, ayrı ayrı, ön koşullarda oluşurlar. Ve yapısı gereği bilime en yakın olan burjuva aydın zümresi, bunu oluşturup, işçi sınıfına iletir. İşte bu anlamda sosyalist ideoloji işçi sınıfına dışardan iletilir. Bunun içindirki: işçi sınıfı kendiliğinden oluşturamadığı bir olguyla, kendiliğinden gelmeklikten, kendiliğinden gelme şeklinde kurtulamaz.

İşçi sınıfı mücadelesini sosyalizm uğruna mücadele düzeyine yükseltmek işçi sınıfı hareketini kendiliğinden gelmeklikten kurtarmaktır. Bu kurtuluş kendiliğinden gelme şeklinde olmadığı için, sorun bunu sağlayacak, işçi sınıfı hareketiyle sosyalizmin bileşimini en iyi aracın tesbitidir. Değişik ülkelerin, değişik toplumsal yapıları bu aracın biçimsel değişiklikler göstermesine sebebiyet versede, bu araç dünya işçi sınıfı hareketi genelinde değişmemiştir ve değişmeyecektir. Bu araç işçi sınıfı hareketiyle sosyalist ideolojinin birliği olan proleter-sosyalist hareketin örgütlü mücadelesi PARTİDİR. Ancak ve ancak, işçi sınıfı hareketiyle sosyalist ideolojinin birliği olan proleter-sosyalist hareketin örgütlü mücadelesi Parti, bu birliği sağlayıp, işçi sınıfı hareketini kendiliğinden gelmeden kurtaracaktır.

İşçi sınıfı hareketiyle sosyalizmin bileşimi olan proleter -sosyalist hareketin görevi; işçi sınıfı hareketine değişik (devamı 11. sayfada.)

«YAŞASIN DİSK» VE «İŞÇİLER SENDİKA YÖNETİMİNE»

Marksizm'le opürtünizm arasında ki, ayrılığın bir tanesinde «kendiliğinden gelme hareketlere» karşı gösterilen değişik tavırlardır. «Kendiliğinden gelme hareketlere» karşı gösterilen tavırlar, bazen öyle büyük bir noktaya ulaşır ki, Marksizm'le opürtünizm arasındaki ayrılığın temelini bile teşkil edebilir. Bu ebeble, Türkiye işçi sınıfı hareketlerinin yoğunlaş-
1 bir dönemde, «kendiliğinden gelme hareketlerin» ,erlendirilmesinin yapılması acil bir zorunluluk ıdır. Zira «kendiliğinden gelme hareketlerin» ıla olsa bir değerlendirilmesi yapılmadan, yük- en işçi sınıfı hareketleri karşısında görevlerimi- espiti imkansızdır. Sorun yükselen işçi sınıfı ha- reketi içerisinde, «kendiliğinden gelme hareketlere» boyun mu eğeceğiz? Yoksa bu hareketleri, sosyalizm uğruna yürütülen siyasi mücadelenin kanatları al- tınamı sokacağız?

Bu genel içerisinde, özelde konumuz, «Yaşasın Disk» ve «İşçiler sendika yönetimine» şarlarının iş- çii sınıfının ekonomik mücadelesinde «kendiliğinden gelmelige» boyun eğme olduğunu açıklamaksa, her şeyden önce «kendiliğinden gelmekten» ne anlıyo- ruz bunu açıklayalım. Lenin bu konuda şöyle der: «Eğer isyanlar sadece ezilen insanların başkaldırma- sı idiye, sistemli grevler, daha şimdiden sınıf mü- cadelesinin filizlenmesi, ama sadece filizlenmesi idi. Kendi özllerinde ele alındığında, bu grevler sadece sendika mücadelesiydi, ama henüz sosyal demokra- si uğruna mücadele değildi. Bunlar işçi ve işveren- ler arasındaki çelişkinin uyanmasının işaretiydi. Ama işçiler çıkarlarının, siyasi ve toplumsal düzenin, tümüyle uzlaşmaz çelişkinin bilincinde değillerdi ve olamazlardı da. Yani onların bilinci henüz sos- yal demokrat (sosyalist bilinç'in) bilinç değildi. Bu anlamdadır ki, 1890 lardaki grevler, daha önce- ki «isyanlara» kıyasla büyük bir ilerlemeyi temsil et- melerine rağmen sadece «kendiliğinden gelme ha- reketler» olarak kaldılar». (Lenin)

Henüz sınıf bilincine erişmemiş, kendi siyasi ikt- idarı uğruna mücadele etmenin gerekliliğini kavra- mamış, işçi sınıfı, kapitalizme karşı mücadelesinin ilk evrelerinde, bilhassa şu özellikleri göstermiştir. İş- verenlere karşı mücadelede işçiler eğer kendi ara- larındaki rekabeti kaldıramamışlarsa, iş verenlere karşı topluca mücadele değil, bireysel mücadele e- derler. Bu hareketler daha ziyade fabrikalardaki, baskı ve zorbalığa karşı iş verenlerden öç alma şe- kinde olur. Bu evrede, açlığın sefaletin ve işsizliğin kaynağı fabrika üretimi olarak bilindiğinden, bi- reyler ve giderek gruplar, üretim araçlarını tahrip ederler. Ancak siyasi öz deneyleriyle görürler ki: aç- lığın sefaletin, işsizliğin kaldırılması üretim ara- çlarının tahribi ile mümkün olmuyor. Tersine bu tür eylemler mevcut açlık ve sefaleti daha da artırıyor. Bu defa işçiler, kapitalizmin gelişimiyle birlikte da- ha da fazla yoğunlaşıp, fabrika birimlerinde birlikler oluşturmaya başlarlar. Bu işçilerle iş verenlerin uy- uşmazlığının ilk belirtilerinin işçilere yansımının ifadesidir. İşçiler böylece bireysel olarak değil, iş ve- renlere karşı birlikler aracılığıyla mücadeleye baş- larlar. Birlikler güçlenmeye ve mücadelelerini artır- maya yeltenirler. Mücadele içerisindeki birlikler, za- manla sendikalara dönüşerek, iş verenlere karşı ör- gütlü mücadelenin iyice bilincine varırlar. Sendika- lar aracılığıyla yürütülen mücadeleler, grevler olup bu mücadelede zamanla derinlik kazanmaya başlar. Bir ülkenin şu ya da bu kentinde görülen grev ha- reketleri, giderek tüm ülke çapına yayılır. Şu ve ya bu kentteki başarılı grevin deneyi çeşitli sendikalar- ca değerlendirilir. İşçiler artık çeşitli kentlerdeki iş- çilerle, birlik ve dayanışma içerisinde birbirleriyle ilintili olarak greve gitmeye başlarlar. Ve hatta grev mücadelesi giderek şu veya bu fabrika biriminden çıkıp, bir tek iş kolunda yürütülmeye çalışılır. İş kol- larındaki grevlerde zamanla değişik iş kollarına sıç- rayarak genel grevler görülmeye başlanır.

İşçi sınıfının iş veren sınıflara karşı yürütülen bu mücadelelerin hedefleri genellikle ekonomik tale- peler olup, zamanla fabrika iş kollarındaki çeşitli iş yasalarının değiştirilmesi için siyasi talepleri de kap- sar. Bu hareketler dışardan herhangi bir müdahale olmadan, bizzat işçilerin mücadele içinden edinmiş olduğu deneyimlerle meydana gelir. İşte işçi sınıfının kapitalizme karşı mücadelesinde kendiliğinden oluş- turmuş olduğu bu hareketlere, işçi sınıfının «kendi- liğinden gelme hareketleri» denilir. «Kendiliğinden gelme hareketlerin» şu ortak özellikleri görülür:

a) «Kendiliğinden gelme hareketler» işçi sınıfı- nın bilinçli önceden tasarlanmış hareketleri olma- yıp. Herhangi bir nedenle —bilhassa iktisadi neden- lerle— bir anda işçi sınıfının kendiliğinden oluştu- ruğu hareketlerdir. (dışardan herhangi bir müdahale olmadan)

b) «Kendiliğinden gelme hareketlerin» oluştu- rabildiği en yüksek mücadele biçimi ekonomik mü- cadele olup. Bu mücadelenin örgütlenme biçimi de sendikalardır. Sendikalar işverenlere karşı işçi sı- nıfının ekonomik mücadelesini yürütürler.

c) «Kendiliğinden gelme hareketlerin» oluştu- ruğu sendikal mücadele, işçi sınıfının iş veren sınıfl- ara karşı uyumsuzluğunun ilk belirtilerini teşkil eder. Bu aşamada işçi sınıfı, bir bütün olarak kendi sı- nıf çıkarının, işveren sınıfların toplumsal düzeninin bütünüyle çeliştiğinin bilincinde olamaz.

d) «Kendiliğinden gelme hareketler» en son tahlilde, işçi sınıfının sermayenin boyunduruğu alt- ından kurtulma mücadelesini değil, iş gücünün da- ha kolay şartlarda satımını hedefler.

Ama işçi sınıfının bilimsel dünya görüşü olan «sosyalizm, sadece iş gücünün uygun şartlarda sat- ılması için mücadele değil, aynı zamanda mülksüz- lerin kendilerini zenginlere satmaya zorlayan sosyal düzenin değişmesi içinde işçi sınıfı mücadelesini yürütür. Sosyal-demokrasi, (Sosyalizm-yn) sadece belirli bir iş veren grubuyla ilişkilerde değil, modern toplumun bütün sınıflarıyla ve örgütlenmiş bir si- yasi güç olarak devletle ilişkilerinde işçi sınıfını temsil eder. «Lenin Sosyalizm iş veren gruplarıyla tek tek iktisadi mücadelede işçi sınıfının çıkarlarını değil, bir bütün olarak tüm iş veren sınıflara karşı, işçi sınıfının siyasi mücadelesini yürütür. Ve bu mücadelede işçi sınıfının iş veren sınıflara karşı mücadelede, kendiliğinden oluşturduğu sendikal ör- gütlenmeler aracılığıyla değil, öncü sosyalist işçile- rin birliğinin ifadesi olan parti aracılığıyla yürütülür. Öncü sosyalist işçilerin birliği, sosyalizm uğruna mücadeleye atılan bilhassa yoksul köylülüğün sos- yalist unsurları olmak üzere, çeşitli sınıf ve tabaka- lardan gelen sosyalistleri, kendi dışında bırakmaz.

Görüyoruz ki, işçi sınıfının kendiliğinden gel- me eylemleri, ancak, işçi sınıfı ile iş veren sınıflar arasındaki uyumsuzluğu açığa çıkarmakta. İşçi sı- nıfı iş verenlere karşı, ekonomik ve siyasi kurtulu- şunu sağlayacak, sosyalizm uğruna mücadele gere- ğinin bilincini oluşturamamaktadır. İşte bu sebeple- dir ki, sosyalizm işçi sınıfına dıştan ithal edilmek zorunda kalmıştır. Ancak işçi sınıfı tarihinde opürtün- istlerin en büyük uğraşlarından birisi de bu gerçe- ği çarpıtmak olmuştur. Opürtünistlere göre, «Kapi- talist gelişme sonucu, proleteryanın sayısı arttığı öl- çüde, kapitalizme karşı mücadeleye zorlanmakta, ve bu mücadeleyi başarabilir güce olmaktadır. Pro- letarya sosyalizmin imkan ve gereğinin «bilincine varmaktadır». Bundan dolayı «sosyalist bilinç, pro- leter sınıf mücadelesinin doğrudan doğruya zorun- lu sonucu olması gerekir.» Yani işçi sınıfının «ken- dilikinden gelme hareketleri» kapitalizme karşı mü- cadelede iktisadi mücadeleye değil, sosyalizm müca- delesine götürürmüş. İşçi sınıfı süreç içerisinde sos- yalizmin imkan ve gereğinin bilincine ulaşmış. Oysa dünya işçi sınıfı hareketindeki gerçekler bunun tersini göstermektedir. Şöyle ki, İngiltere'de kapita- list gelişim çok yüksek düzeyde olup, işçi sınıfı ha- reketinin yoğun olduğu bir ülkedir. Opürtünist id- dialara göre burada sosyalist gelişiminde normal şartlarda çok yüksek olmak zorunda. Oysa İngiltere, sosyalist hareketin gelişimi bakımından, kapitaliz- min çok az gelişmiş olduğu yerlerden bile geridir.

Sosyalizmle işçi sınıfı hareketleri birbirlerini do- ğurmazlar. Bunlar ayrı ayrı ön koşullarda oluşurlar. Bu sebebledir ki, sosyalizm işçi sınıfına dıştan ithal edilmek zorunda kalmıştır. Marksist işçi sınıfı partilerinin en büyük uğraşlarından birisi de budur. Sosyalist ideolojiyi işçi sınıfı saflarına indirgemek, yani, işçi sınıfı öncüllerini sosyalist bilinçle silah- landırmak. İşçi sınıfı kendiliğinden gelme eylemler- le sosyalizme gidemediğine göre ve kendiliğinden gelme eylemlerde kişilerin bilinç ve iradeleri dışında geliştiğine göre, sorun bu hareketlerle, sosyalizm mü- cadelesinin bağının nasıl kurulacağıdır. İşte bura- da, Marksizmle oportünizm ayrı ayrı önerilerde bu- lunurlar.

Oportünistler işçi sınıfının «geleceğin kuşakla- rı için değil, kendileri için ve çocukları için müca-

dele etmeleri gerektiğini» ücretlerdeki, yüz kurşluk bir artışın bile, dünya sosyalizminden iyi olduğunu söylerler. İşte iş veren sınıfların oportünistlerden bekledikleri de budur. İşçiler gelecekleri için değil, kendileri için mücadele etsinler. Onlara göre, «siya- set her zaman uslu uslu ekonomiyi izlediğinden», «kendiliğinden gelme hareketleri» desteklemek ve onları izlemek gerekir.

Marksist'ler işçi sınıfının kendisi için değil, ge- lecek kuşaklar için mücadele etmesi gerektiğini, ücretlerdeki artışın çok büyük bir şey değiştirmeye- ceğini, ücretlerde artış olmasına rağmen işçilerin sermayenin boyunduruğundan kurtulamayacağını. Bu sebeble tek tek işveren gruplarına karşı değil, tüm işverenlere karşı siyasi bir mücadele yürütmek gerektiğini, bu mücadelenin ücretli köleliğin orta- dan kaldırılmasını hedeflemesi gerektiğini söyler- ler. Marksistlere göre siyasi mücadele uslu uslu eko- nomik mücadeleyi izlemez. Ve hatta çoğu kez siya- setin ekonomiyi izlemesi gerektiğini iş verenlerin sa- vunduğunu. İşçilerin bizzat her grevde karşılarda polisi, jandarmayı görüp, kendiliğinden bunlarla siyasi olarak takıştığını söylerler. Eğer siyasi müca- dele sosyalist bir siyasi mücadele olacaksa, bu mü- cadelenin kendisini sadece iktisadi alanda sınırlan- dıramayacağını. Mevcut toplumsal düzenin bütün alanlarındaki haksızlıklarına karşı, bütün sınıf ve tabakalar içerisinde değişik konularda bir siyasi mü- cadeleye atılmak gerektiğini. İktisadi mücadelenin siyasi mücadele için en iyi araç olmadığını, en geni- ş ölçüde uygulanabilir bir araç olmadığını belirte- rek, İktisadi mücadelenin, diğer mücadele alanları gibi (Polis baskısına karşı protestolar, Yoksul köylünün toprak işgallerinin desteklenmesi, öğrencile- rin can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü için girişilen hareketler gibi) siyasi mücadele için sadece bir a- raç olduğunu belirtir. Ve işçi sınıfının kendiliğinden gelme eylemlerinin önüne çıkarak, bu mücade- leleri, sosyalizm uğruna yürütülen siyasi mücadeleye kar- şılaştırmaya çalışırlar.

Opürtünistler «siyaset uslu uslu ekonomiyi izler» diyerek, «iktisadi mücadelenin kendisine siyasi bir nitelik kazandırmaktan» bahsedip, «Kendiliğinden gelmeliğin» önünde eğilerek, işçi sınıfının mücade- lesini reformlar uğruna mücadele düzeyine düşürür- ler. Eğer «iktisadi mücadelenin kendisine siyasi bir nitelik» kazandırmak söz konusu olursa. Bu zorunlu olarak mesleki bir nitelik arzeder. Zira iktisadi mü- cadele değişik iş kollarında ayrı ayrı talepleri dile getireceğinden, mücadele ayrı ayrı iş kollarında, bu taleplerin gerçekleşmesi için reformist bir mücade- le olacaktır. İşte oportünist sendikalarında yaptığı işlemler bunlardan ibarettir. Açlığa, sefalete ve iş- sizliğe karşı somut tetbirler alınmasını önermek. «Herkes iş Köylüye Toprak» şiarı gibi. Böylece en ufak inkara yer kalmadan, «iktisadi mücadelenin kendisine siyasi bir nitelik kazandırma», mücadelesi, «iktisadi reformlar uğruna mücadeleyi» gündeme getirir.

Sosyalizm mücadelesi, reformlar uğruna müca- deleyi reddetmez. Programında reformlar uğruna mücadeleye yer vermiştir. Ancak, reformlar uğruna mücadelede, sadece bu talepleri istemekle kalmaz. Bu taleplerle birlikte, bu talepleri mevcut kapitalist düzene son vermek için kullanılır. Ayrıca, kapitalist sistemin temsilcilerinden, sadece iktisadi alanda de- ğil, toplumsal yaşantımızın bütün alanlarında re- formlar uğruna mücadeleyi ileri sürer. Sadece ikti- sadi alandaki reformist talepleri değil, iktisadi siya- si bütün alanlardaki reformist talepleri savunur. Ve bu talepleri de hiç bir zaman, mevcut kapitalist dü- zene son verecek şarlardan ayırmaz. Sosyalizm mü- cadelesi, devrimci mücadelenin parçası olan, reform- lar uğruna mücadeleyi, sosyalizm uğruna mücade- leye tabi kılar. Üstelik iktisadi ve siyasi reformlar, iş veren sınıflardan en kolay kopartılan tavizler ol- duğundan, reformlar uğruna mücadeleyi hiç bir za- man abartmaz. Buna özel bir ağırlık verdiğini be- lirtmez.

Ama «iktisadi mücadelenin kendisine siyasi bir nitelik kazandırmak» peşinden koşan oportünistler, bunların hiç birini görmezler. Onlar «siyasi mücade- le uslu uslu ekonomiyi izler» diyerek, işçi sınıfının «aşama aşama bilinçlenip, kendiliğinden sosyalizmin gereğinin bilincine erişeceğini, günde beş vakit tek- rarlayıp, «Kendiliğinden gelmeliğin» önünde eğilir- ler.

ŞİARLARI KENDİLİĞİNDEN GELMELİĞE BOYUN EĞMEDİR

«Kendiliğinden gelmeliğe» boyun eğenlerin, bir diğer özelliğide: bunların bilinç unsurunu küçümsemeleridir. Bunlara göre, «kendiliğinden gelme hareketler» aşama aşama bilinçlenme teorisi ile sosyalizme gideceğinden, bu mücadelenin dışında herhangi bir bilinç unsurundan bahsetmek yersizdir. Önemli olan bilinç unsuru değil, «kendiliğinden gelme hareketlerin» genişlemesi ve yükselmesidir. Bunu da en açık şekliyle şöyle ifade ederler. «Siyaset her zaman uslu uslu ekonomiyi izleyeceğinden», «Birinci plana emekçilerin kremasını değil, orta işçiyi sıradan işçiyi koymak gerekir.» derler. Zira, «kapitalizmin gelişimi, sosyalizm mücadelesinin şartlarını yaratmakla kalmayıp, sosyalizmle mücadeleliğin ve zorunluluğunun bilincini de oluşturacağından,» öncü işçilerden, bilinç unsurundan bahsetmenin gereği yoktur.

Oysa, «kendiliğinden gelme hareketlerin» yüceltilmesi, her türlü bilinç unsurunun küçümsemesi, sosyalist ideolojiyi ve sosyalizm mücadelesini değil, işçiler üzerinde burjuva ideolojisini ve burjuva eğilimi güçlendirecektir. Sosyalist ideolojiyi, işçi sınıfı kendiliğinden oluşturamaz demistik. Bu sebeple sosyalist ideolojinin işçi sınıfına dıştan ithal edilmesi bir zorunluluktur. Bu sağlanamadığı sürece işçi sınıfının siyasi iktidarını kurması imkansızdır. Ama sosyalizme değil, burjuvaziye hizmet amaçlayan oportünistler, her türlü bilinç unsurunun geliştirilmesine karşı çıkıp, burjuvaziye olan bağlılıklarını yerine getireceklerdir.

«İşçi sınıfı hareketinin kendiliğinden gelme gelişmesi, onu burjuva ideolojiye boyun eğmeye götürür.» ve «Hareket süreci içinde yığınların kendilerinin bağımsız bir ideoloji formüle etmeleri söz konusu olmadıkça, yapılacak tek şey ya burjuva ya da sosyalist ideoloji arasında seçim yapmaktır. Başka yol yoktur. (Çünkü insan oğlu bir «üçüncü» ideoloji yaratmamıştır, ve üstelik, sınıf çelişkileriyle bölünmüş olan bir toplumda, sınıf niteliği taşımayan ya da sınıflar üstü bir ideoloji olamaz) Onun için sosyalist ideolojiyi herhangi bir biçimde küçümsemek, bu ideolojiye azıcık olsun sırt çevirmek burjuva ideolojiyi güçlendirmek anlamını taşır.) Lenin

Buna göre eğer hareketimiz sosyalist bir hareket olacaksa, «kendiliğinden gelmeliği» değil, sosyalizm için bilinçli yığın eylemlerini. Bilinç unsurunun küçümsemesini değil, bilinç unsurunun geliştirilmesine ağırlık kaçınılmaz zorunluluk olacaktır.

«Kendiliğinden gelme hareketlerin» bu kısa değerlendiriliminden sonra, sosyalistlerin görevi, «Kendiliğinden gelme eylemlerin» önünde durarak bu hareketleri, burjuvazinin kanadı altına girmekten kurtarıp, sosyalizm uğruna yürütülen siyasi mücadelenin kanadı altına sokmaktır deriz.

Şimdi, incelemiş olduğumuz bu «kendiliğinden gelme hareketleri» Türkiye işçi sınıfı hareketlerine indirgemeye çalışalım. Bunun içinde, her şeyden önce Türkiye işçi sınıfı hareketindeki «kendiliğinden gelmeliğin» rolüne bakalım.

Yüz yılı aşkın geçmişi olan Türkiye işçi sınıfı işveren sınıflara karşı mücadelesinde çeşitli aşamalardan geçip, çeşitli mücadele biçimlerine uygun düşen çeşitli örgütlenme biçimleri oluşturmuştur. Ancak, işçi sınıfının nicel ve nitel birikimi ile gelişen bu mücadele ve örgütlenme biçimleri uzun bir geçmişe rağmen henüz, sosyalizm için yürütülen siyasi mücadele düzeyine yükselmemiştir.

Gelişiminin başlangıcından bugüne değin ağır baskılara maruz kalan Türkiye işçi sınıfı, bir çok mücadeleden sonra, 1947'de kendiliğinden gelmeliğin oluşturduğu ilk erişilebilir mücadele biçiminin örgütlenmesi olan sendikaları yasallaştırmayı başarmıştır. Sendika yasallığıyla işçi sınıfı kendiliğinden çeşitli sendikal örgütlenmelere giderken, işveren sınıflar bu gelişimin önüne geçebilmek için başka yöntemleri aramaya başlamışlardır. Bu yöntemde işverenlere bağımlı sarı sendikaların kuruluşudur. Bu amaçla, bilhassa ABD'nin büyük yardımıyla 1952'de Türk-İş kurulmuştur. Sarı sendikaların anti-demokratik yasaları ve işverenlerin işçiler üzerindeki ağır baskıları, uzun bir süre işçilere sarı sendikaların niteliğinin bilinmemesine yol açmıştır. Sene 1961'de işveren sınıflardan kazanılan, 274-275 sayılı sendikalar yasası bazı hakları beraberinde getirip işçi sınıfının sendikal mücadelesini şiddetlendirmiştir. Gelişen işçi sınıfı hareketi karşısında, karşı devrimci yüzü iyice açığa çıkan Türk-İş yönetimi, en de-

mokratik ve en yasal grev hareketlerinin kırılmasından yana olmuştur. Öyleki Türk-İş ve işveren sınıflar arasındaki ayrımı bulmak zamanla imkansızlaşmaya başlamıştır.

Sendikal hareketteki bu ihanet, 274 ve 275 sayılı kanunun getirdiği bir takım haklarla işçi sınıfının tepkisine yol açmıştır. Bu tepki çok değişik patlamalara yer vermişse de en sonunda, Türk-İş'ten ayrılan MADEN-İŞ, BASIN-İŞ ve LASTİK-İŞ'le bağımsız sendikalardan GIDA-İŞ, T. MADEN-İŞ kendi aralarında birleşerek 13 Şubat 1967'de DİSK'i kurmuşlardır. DİSK'in kurulması ile yeni boyutlara ulaşan Türkiye işçi sınıfı hareketi, bir çanlanma dönemine girmiştir. İşçi sınıfı hertürlü anti-demokratik engel ve ağır baskılara rağmen, fabrika birimlerin de mücadeleye başlamışlardır. Ve bu mücadeleler günümüzde dahi bütün şiddetiyle sürmektedir. İşçi sınıfı fabrikalarda birim birim, yüzbinlerle DİSK bünyesine akım etmektedir. Hiç bir fabrika amansız bir mücadele vermeden DİSK'e geçememektedir. Bu sebeptendir ki, DERBY, KAVEL, ALPAGUT, SINGER, DEMİR DÖKÜM, GAMAN, GÜNTERM, SUNGURLAR ve bunun gibi daha bir çok fabrika, sarı sendikacılığa karşı, sarı sendikacılar ve işverenler gurubu karmasıyla fabrika önlerinde yer yer kanlı çatışmalar vermeden DİSK'e geçememişlerdir.

Ama bütün bu hareketler kendi özlerinde sendikal mücadeleydi, yani kendiliğinden gelme eylemlerin en yüksek aşamasıydı. İşçi sınıfı işveren sınıflara karşı mücadeleye giriyordu ama bu mücadele henüz ekonomik talepler üzerine temelleniyordu.

İşçi sınıfının bu kendiliğinden gelme eylemleri karşısında korkuya kapılan hakim sınıflar, 274 ve 275 sayılı kanunu değiştirip, bu gelişimi önlemek istemişlerdir. Ne var ki, bilhassa DİSK'li işçiler işveren sınıfların bu oyununu bozmuşlardır. 15-16 Haziran'da işçi sınıfı yığınsal bir eylemle sayısı 100.000 bini aşan bir kitle eylemiyle karşılık vermiştir.

15-16 Haziran eylemi nicelik olarak büyük bir hareket olmasına rağmen, nitelik olarak kendiliğinden gelme bir eylem olmuştur. İşçi sınıfının demokratik bir yürüyüşü, baskılara karşı ilkel isyan hareketine dönüşmüş, binlerce işçi hedef ve amacı özümlemeyen «güvenlik kuvvetleriyle» çatışma mücadelesine atılmış. Ancak, 15-16 Haziran eyleminin kendiliğinden gelme bir hareket olması, bu hareket içerisinde siyasi bir özün olmadığını getirmemiştir. Hareket bundan önceki kendiliğinden gelme eylemlerden farklı olarak, bünyesine siyasal bir öz de bulundurmamıştır. Mücadele ekonomik çıkarlar ve taleplerden kaynaklandığı halde, bu taleplerin düğüm noktası olan bir kanun maddesinin değişmesine dönüştüğü için, siyasal bir özde kazanmıştır. İşçi sınıfı hareketi, böylece, kendiliğinden gelmeliğin kabuğunu kırarak düzeyde olduğunu pratik mücadelesinde göstermiş.

İşçi sınıfı hareketinin bu gelişimi 12 Mart faşist diktatörlüğüne de yok edilmek istenmiş. Üç yıllık bir süre içerisinde grevci sayısı görülmemiş düzeye düşmüştür. Bu işçi sınıfı hareketinin durduğundan değil, mobilya iş yerindeki 10 kişilik grevin bile, faşizm tarafından devlet güvenliğini bozacağı gerekcesi ile engellenmesinden ileri gelmiştir. İşçi sınıfı hareketi bu faşist diktatörlüğe karşı, mücadeleden geri kalmayıp, baskı ve teröre rağmen ilerici devrimci sendikal örgütlenmelerini ayakta tutmasını bilmiştir.

12 Mart faşizminin geri çekilmesiyle, işçi sınıfı hareketi tekrar bir canlılık dönemine girmiştir. Grevci sayısı sürekli artarken, mücadelenin niteliğinde de belirli gelişimler görülmeye başlanmıştır. Bu gelişim kendisini en iyi şekilde yükselen bir Mayıs eylemi ve DGM'ye karşı mücadelede göstermiştir. İşçi sınıfı hareketi kendiliğinden gelme eylemlerden sıyrılıp, sosyalizm uğruna siyasi mücadeleye atılma düzeyine gelmemesine rağmen, hareketler tamamıyla de kendiliğindenlikten olmamıştır. Bilhassa 1 Mayıs ve DGM direnişinde işçi sınıfı hareketlerinde siyasi bir yönde bulunmaya başlamıştır. Mücadele ne tastamam sosyalizm uğruna yürütülen siyasi bir mücadele. Ve ne de, tastamam kendiliğinden gelme hareketler olmamıştır. İşçi sınıfı hareketi her mücadelesinde, bir geçiş süreci içerisinde olduğunu vurgulamıştır. Bu kendiliğinden gelme hareketlerden, bilinçli bir mücadeleye geçiş aşaması

dır. İşçi sınıfı mücadelesinde artık belirli ölçüde siyasi mücadeleye yer verirken, hareketin nicelik gelişimine öncekine kıyasla çok yüksek boyutlara ulaşmaya başlamıştır. İlerici sendikal örgütlenmeyi temsil eden DİSK'e katılma mücadelesi yoğunlaşırken, eylemlerde işçi sayısı 100.000 binlerden 300.000 — 400.000 bine sıçramaya başlamıştır.

1974 yılında, As-İş, Bar-Der-İş, Has-İş, Sosyal-İş, Tek-İş ve 1975 yılında da Çağdaş-Gıda-İş, Devrimci Toprak-İş, Ges-İş, Kapfer-İş ve Mab-İş, Pektim-İş, Tek Bank-İş, Teknik-İş, Tekstil ve Yeni-Haber-İş sendikaları ile 12 mart döneminde DİSK'e katılan Hür-Çam-İş ile Tümka-İş DİSK saflarında işçi sayısını genişletip, 600.000 bine yaklaşık işçinin birliği sağlanmaya doğru gidilmiş. Bir çok fabrikalarda Refarandum silahıyla sarı sendikacılığı yıkıp, DİSK saflarında yerini almasını bilmiştir.

Görüyoruz ki, Türkiye işçi sınıfı hareketi güçlü bir gelişim içerisinde bulunmaktadır. Burjuvazinin her türlü engeline rağmen sendikal mücadele dört bir tarafta yaygınlaşırken, işçiler sarı sendika çemberini yarıp ilerici devrimci sendikalarda birliği sağlamaya doğru yürümektedir. Hareketler sendikal mücadelenin yanı sıra belirli düzeyde siyasi mücadeleye doğru yol almaktadır. İşte sosyalistlerin en büyük sorumlulukları da bu noktada düğümlenmektedir. İşçi sınıfı hareketinin erişebildiği mücadeleyle başbaşa bırakılıp, burjuva ideolojisine boyun eğmeye mi teslim edilecek. Yoksa sosyalistler bu hareketlerin önderliğini ele geçirip, sosyalizm uğruna yürütülen siyasi mücadelenin kanadı altına mı sokacak.

İşçi sınıfının sendikal mücadelesinde, bu konuda belirginleşmiş iki görüş şunlardır. Ürün Dergisi, İGD ve İKD derneklerinin savunduğu «Yaşasın DİSK» şiarı ile Tüm sosyal-şovenlerin katıldığı (Hal-kin Kurtuluşu, vs.) «İşçiler Sendika Yönetimine» şiarları.

Bu konuda önce «Yaşasın DİSK» ve «İşçiler Sendika Yönetimine» şiarlarıyla neyi ifade etmeye çalışıyorlar bunu değerlendirelim.

DİSK üst yönetiminde geçici bir üstünlük sağlamış olan İGD ve Ürün Dergisi çevresi, bu üstünlüklerini korumak için DİSK'e sahip çıkıp, üstünlüklerini uzun bir süre korumak için «Yaşasın DİSK» demekteler. İşçi sınıfından tecrit edilmiş Sosyal şovenlerse, bu tecridi kırmak için işçilere seslenip, sendika yönetimine gelmelerini ve kendilerine üst yönetimde yer vermelerini geçekleştirmek için «İşçiler Sendika Yönetimine» demektedirler. Görünürde bu iki şiar şu veya bu yönleriyle haklılığını göstermeye çalışsa bile, bizce bu Marksizimle oportünizm arasındaki ayrılığın önemli bir noktasını teşkil etmektedir.

Her türlü burjuva politik oyunları bir tarafa bırakalım. «Yaşasın DİSK» ve «İşçiler Sendika Yönetimine» şiarının Marksist tahlilini yapalım.

Bu iki tavırda kendiliğinden gelmeliğin önünde boyun eğmedir. Birinci olarak, Marksistler hiç bir zaman, işçi sınıfının kendiliğinden gelme oluşturduğu mücadele biçimlerini yaşasın düzeyinde şiarlaştıramazlar. Onlar sınıf mücadelesinin yolunu şaşırmış konukları değillerdir. Her şeyden önce şunu sorarlar, işçi sınıfının kendiliğinden oluşturduğu mücadele ve örgütlenme biçimleri işçi sınıfını kurtaracak mı? Ve buna olumsuz yanıt verdikleri için yaşasın sendikal örgütlenme değil, yaşasın işçi sınıfının sosyalizm mücadelesi derler. Yaşasın sendikal mücadeleye namzet bir diğer sapmada, kendisi sendika yönetiminde olmadığı için «işçilerin sendika yönetimine» gelmesinden bahsetmektedir. Söz konusu olay sendikal mücadelede eksikliklerin ve hataların düzeltilmesi ise bunu sağlayacak olan işçiler değildir. Sınıf bilincine erişmiş işçilerdir. İşçi sınıfının çözümlemesi gereken sorunları gözden uzak tutup, bizzat işçilerin kendiliğinden oluşturmuş olduğu sendikaların, işçilerin yönetimine geçmesi gibi anlamsız şiarlarla işçi sınıfı mücadelesini kendiliğinden gelmeliğin içinde boğamayız.

İkinci olarak, Sosyalistler olarak işçi sınıfının kendiliğinden gelme eylemlerinin önüne geçerek, bunların hedeflerini aydınlatırsak. Bu hedef «yaşasın DİSK» ve «İşçiler Sendika» yönetimine olmaz. Bu hedef işçileri kendiliğinden gelmeden kurtarma değil, kendiliğinden gelmede daha uzun bir süre bırakmadan başka bir şey değildir. Bu hedef

«Sovyet Sosyal Emperyalizmi» (!) Tezi Sosyal Şovenlerin Savunduğu Bir Tezdir-4

«TARİHİN AKIŞI GERİYE ÇEVİRİLEMEZ, YA DA DURDURULAMAZ» (V. İ. Lenin)

Marksizm-Leninizme göre bir toplumsal yapıdan, diğer bir toplumsal yapıya geçiş devrimle, kanlı, kavgalı olur. Revizyonistlerin savunduğu gibi «reformlar» ya da «barışçıl yoldan» kapitalizmden sosyalizme geçilmez. Halkın Kurtuluşu, Halkın Sesi, Halkın Yolu vb. gibi oportünistler, bu revizyonist tezi Sovyetler Birliğindeki «restorasyon» (!)a uyguladılar. Yani, «bir avuç burjuva unsur»a sessiz-sedasız, kansız-kavgasız, proletaryanın gözünün içine baka baka sosyalizmden kapitalizme «barışçıl geçiş» yaptırılar. Bunlara göre kapitalizmden sosyalizme geçiş «devrimle» olur, ama sosyalizmden kapitalizme (nitel bir toplumdan, diğer nitel bir topluma geçiş «barışçıl», «kansız - kavgasız» olur (!).

Marksizm-Leninizm böyle bir burjuva düşüncüyü hiçbir zaman kabul etmez. Ama, bunlar utanmadan iddia ederler ve şöyle derler:

«Kısaca söyleyecek olursak bu geriye dönüş bir avuç burjuva unsurun parti ve devlet yönetimini ele geçirmesinin sonucuydu.» (Özgürlük için Direniş, Sayı: 5)

Köklü bir toplumsal değişim; sosyalist üretimden kapitalist bir üretime geçiş «bir avuç burjuva unsurun, parti ve devlet yönetimini ele geçirmesi» ile sessiz-sedasız olabiliyormuş (!). Bu tez Marksizm düşmanlarının tezidir. Toplumsal değişimleri «insan iradesine» bağlayan Idealistlerin tezidir. Oysa Marksizm - Leninizm toplumsal değişimleri ve alt-üst oluşları üretim ilişkilerine, üretici güçlere bağlar. Bu değişimde nitel bir sıçramayla olur, kansız-kavgasız değil. Oysa, Sovyetler Birliğinde böyle bir durum olmamıştır. Yani, eğer «geriye dönüş» oldu ise, kanlı-kavgalı bir alt üst oluş, toplumsal patlamalar neden olmamıştır? Olmadı ise sosyalizmin yerine kapitalizmin gelmesi nasıl oldu? Marksizme göre böyle bir şey olmamıştır, olamazda. Bu oportünist burjuva görüşü savunanlara Marks'ın bir sözü ile yanıt verelim:

«Toplumsal bir hareketin, siyasal bir hareketi dışında bıraktığını söylememeli. Aynı zamanda toplumsal olmayan hiçbir siyasal hareket yoktur. Ancak artık sınıfların ve sınıf uzlaşmaz karşıtlığının bulunmadığı bir düzende toplumsal evrim, siyasal devrimi zorunlu kılmaktan geri duracaktır. O zamana kadar, toplumun her genel yeniden kuruluşunun arifesinde toplumsal bilimin son sözü dalma şu olacaktır:

Kavga veya ölüm; kanlı mücadele veya yok olma. Karşı konmaz biçimde işte böyle konuştur sorun.» (K. Marks, Sosyoloji ve Felsefe, s: 281)

Marks'ın bu sözüne göre, sosyalist ve komünist toplumlarda toplumsal evrim siyasal devrimle yol açmaz. Ama, sosyalist ve komünist toplumlar dışında kalan toplumlarda toplumsal evrim siyasal devrimi de beraberinde getirir. Sınıflı toplum var oldukça, toplumun her genel yeniden kuruluşu kanlı-kavgayı, kanlı mücadeleleri ve yok olmaları gerekli kılacaktır. Eğer Sov-

yetler Birliğinde, sosyalizmden kapitalizme, yani uzlaşmaz çelişkilerin bulunduğu bir topluma geçiş söz konusu ise Marksizm'e göre bunun kansız-kavgasız gerçekleşmesi olanaksızdır. Hele hele bunu bir «avuç burjuva unsurun» gerçekleştirilebileceğini iddia etmek Marksizm düşmanlığı yapmak demektir.

TARİH SINIF MÜCADELELERİNİN BİR ÜRÜNÜDÜR

Tarihi yaratan toplumlardır, toplumlar tarihin bir ürünü değildir. Sınıflar arasındaki mücadeleler tarihi yaratır. Toplumlara «bir avuç burjuva»nın yaratması, değiştirmesi olanaksızdır. Toplumlara harekete geçiren ve tarihler yaratan ekonomik yapı ve onun oluşturduğu toplumsal yapıdır. Bu konuya Kuusinen'in Tarihi Materyalizm kitabından bir kaç alıntı yaparak daha iyi açıklık kazandıralım:

«Şu halde», diye yazar Engels, «Şayet tarihte insan aksiyonlarının gerisinde şuurlu ya da şuursuz olarak ve doğrusunu söylemek gerekirse çok defa şuursuz olarak bulunan ve filiyatta tarihin nihai muharrik kuvvetlerini teşkil eden kuvvetler araştırılacaksa, bunlar fertleri —ne kadar üstün vasıfta olursa olsunlar— harekete getiren sebepler değil, ancak büyük kitleleri, tümü ile milletleri (peuples) ve milletin içinde tümü ile sınıfları harekete getiren sebepler olabilir.» (Kuusinen. Tarihi Materyalizm, s: 85-86).

Engels'ten yaptığı bu alıntıdan sonra Kuusinen şöyle der:

«Devletlerin ve milletlerin tarihi, hiçbir insanın ne kadar cürekâr olursa olsun, hatta sınırsız bir iktidara sahip olsa bile, tarihin kanunlarını keyfince ilga edemeyeceğini ve tarihi tersine yürütemeyeceğini parlak bir şekilde doğrulamaktadır.» (a.g.e., s: 86)

«Bir avuç burjuva» unsur, «sınırsız bir iktidara sahip olsa bile» tarihin kanunlarını değiştirerek, Sovyetleri kapitalist topluma geri döndüremez. Eğer, bu geriye dönüş gerçekleşmiş olsaydı, bu «bir avuç burjuva» şu ana kadar kendi keyiflerine göre bir toplumsal yapı kurmuş olurlardı. Fakat, şu gerçektir ki «gelişme karşıtların mücadelesi» ise, ileriye doğru gidiş, kişilerin iradesi dışında, üretici güçlerin gelişme seviyesine ve üretim ilişkilerinin içinde buldukları maddi şartlara göre belirlenecektir.

«Gelişmelerinin belirli bir aşamasında, toplumun maddi üretici güçleri, o zamana kadar içinde hareket ettikleri mevcut üretim ilişkileriyle ya da bunların hukuki ifadesinden başka bir şey olmayan mülkiyet ilişkileriyle çelişkiye düşerler. Bu ilişkiler, üretici güçlerin gelişmesinin sonucu olan şekiller olmaktan çıkıp bu gelişmenin, önünde engeller niteliğine bürünürler. O zaman toplumsal devrim çağı başlar. İktisadî temeldeki gelişme, kocaman üst yapıyı, büyük ya da az bir hızla devirir.» (K. MARKS. Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı. s: 31)

Daha önce de söylediğimiz gibi üretim ilişkileri üretici güçlerin gelişimine ayakbağı olmaya başladığı bir aşamaya gelince, toplumda çalkantılar başlar ve toplum, sosyal bir devrime gereksinme duyar. Yoksa «Bir Avuç revizyonist» in işine geliyor diye, durup dururken toplumsal bir patlama, geriye dönüş olamaz. Sovyetler Birliğinde hangi üretim ilişkileri, üretici güçlerin gelişimine ayakbağı oldu da, Sovyet emekçileri sosyalist toplumdan geri bir topluma (geriye değil, geriye) dönme gereksinimi duydu? Üstelik bunu da sessiz-sedasız yaptı? Bu soruyu daha açık bir şekilde soracak olursak: Sosyalist ekonomi gelişimini, Stalin'in ölümüne dek olanca hızı ile sürdürüyordu. Üretim ilişkileri hangi ekonomik bozukluktan dolayı toplumsal gelişiminin önüne set çekti de Sovyet emekçileri yeniden kapitalizme dönme gereksinimi duydu?

HER ÜRETİM BİÇİMİ KENDİNE HAS BİR PAYLAŞIM BİÇİMİNİ DE BERABERİNDE GETİRİR

Engels bu konuda şöyle der:

«Bununla birlikte bölüşüm, üretim ve değişimin salt pasif bir sonucu değildir; o da, diğerleri üzerinde etkili olur. Her yeni üretim tarzı ya da her yeni değişim biçimi, başlangıçta sadece eski biçimler ile bunlara uygun düşen siyasal kurumlar tarafından değil, ama eski bölüşüm biçimi tarafından da engellenir. Her yeni üretim tarzı ya da her yeni değişim biçiminin önce uzun bir mücadele içinde, kendine uygun düşen bölüşümü kendine bağlaması gerekir. Ama belli bir üretim ve değişim biçimi ne kadar hareketli, gelişime ve evrime ne kadar yatkın olursa bölüşüm de, içinden çıkmış bulunduğu koşulların etkisinden kurtulduğu ve daha önceki üretim ve değişim biçimi ile çatışma haline girdiği bir düzeye o kadar çabuk ulaşır.» (F. ENGELS. Antl-Duhring, s: 38)

Kapitalist toplumda üretim araçlarına burjuvazi adı verilen bir avuç sömürücü sınıf egemendir. Proletarya ise üreten kendisi olduğu halde, üretim araçlarına sahip değildir. Haliyle, bu üretim biçimi kendine has paylaşım biçimini de beraberinde getirecektir. Yani, üretim araçlarını elinde bulunduran bir avuç sömürücü sınıf, üretimden aslan payını alırken, üretilen tüm değerlerin yaratıcısı olan proletarya emeğinin çok azını alır.

Her yeni paylaşım biçimi, içinden çıktığı eski üretim ilişkilerinin paylaşım biçimi ile o kadar çok çabuk ve hızlı bir şekilde mücadeleye girer. Yeni paylaşım biçiminin önünde ayakbağı olan eski paylaşım biçimi, kanlı-kavgaları, mücadeleyi de beraberinde getirir. Proletarya, üretici güçlerin gelişimine ayakbağı olan kapitalist üretimi devirmekle, aynı zamanda kapitalist paylaşım biçimini de ortadan kaldırmış, kendi emeğinin efendisi olmuş olur. Kapitalist üretim biçiminin yerine sosyalist üretim biçimini koyan proletarya sosyalist paylaşımını da birlikte

KANSIZ - KAVGASIZ BARIŞÇI YOLDAN BİR TOPLUMUN YENİDEN KURULUŞU MÜMKÜN MÜ?

«Toplumsal bir hareketin, siyasal bir hareketi dışında bıraktığını söylememeli. Aynı zamanda toplumsal olmayan hiçbir siyasal hareket yoktur. Ancak artık sınıfların ve sınıf uzlaşmaz karşıtlığının bulunmadığı bir düzende toplumsal evrim, siyasal devrimi zorunlu kılmaktan geri duracaktır. O zamana kadar, toplumun her genel yeniden kuruluşunun arifesinde toplumsal bilimin son sözü daima şu olacaktır:

Kavga veya ölüm; kanlı mücadele veya yok olma. Karşı konmaz biçimde işte böyle konmuştur sorun.» (K. Marks, Sosyoloji ve Felsefe, s: 281)

«Gelişmelerinin belirli bir aşamasında, toplumun maddi üretici güçleri, o zamana kadar içinde hareket ettikleri mevcut üretim ilişkileriyle ya da bunların hukuki ifadesinden başka bir şey olmayan mülkiyet ilişkileriyle çelişkiye düşerler. Bu ilişkiler, üretici güçlerin gelişmesinin sonucu olan şekiller olmaktan çıkıp bu gelişmenin önünde engeller niteliğine bürünürler. O zaman toplumsal devrim çağı başlar. İktisadi temeldeki değişme, kocaman üst yapıyı, büyük ya da az bir hızla devirir.» (K. MARKS. Ekonomi Politığın Eleştirisine Katkı. s: 31)

«SSCB'ne kapitalizmi, 'özel mülkiyetin kutsal prensibini' geri getirme düşüne kapılmış bütün ülkelerin kapitalistlerinin son umudu da yıkılmakta ve yok olmaktadır. Kapitalizmin gelişmesi için gerekli madde olarak gördükleri köylüler, çok övülen 'özel mülkiyet' bayrağını kitleler halinde terk ediyor, kolektivizm yolunu, sosyalizm yolunu seçiyorlar. Kapitalizmi geri getirmek için son umut da yıkılmaktadır.» (SBKP (B) Tarihi, s: 359)

getirir. Herkes emeğine göre ücret alır, çalışmayan yemez.

Marksizmin bu temel ilkesine göre konumuzun inceleyecek olursak:

Sovyet proletaryası sosyalizmi kurarak kendi paylaşım biçiminide beraberinde getirmiştir. SSCB'nde «kapitalizmin restorasyonu» olmuşsa, nasıl olurda «barışçıl yoldan» geri dönen kapitalizm kendi paylaşım biçimini de beraberinde getirmez? Eğer, geriye dönen kapitalizm kendi paylaşım biçimini de beraberinde getirmişse, nasıl olurda bu geçiş sırasında Sovyet proletaryası ve emekçileri bir tepki göstermez? Kölelikten kurtulan ve emeğinin efendisi olan proletarya, tekrar köle olmayı kabul eder mi? Herkesin emeğine göre ücret aldığı bir toplumdan, bir avuç azınlığın aslan payını aldığı bir topluma geçişte, bu paylaşım biçimine tepki göstermeyen bir Sovyet emekçisi düşünülebilir mi? Böyle bir tepki olmadığına göre, acaba kapitalist paylaşım biçimi ile, sosyalist paylaşım biçimi aynı mıdır? Yoksa aralarındaki farklılık çok mu azdır?

TOPLUMLARIN GELİŞİMİ DAİMA İLERİYE DOĞRUDUR.

Tarihin gelişimi daima ileriye doğrudur. Ama bu ileriye doğru gidiş sırasında sağa-sola yalpalamalar, duraksamalar olmayacak mıdır? Elbette olacaktır. Ama, bu duraksamalar sadece nicelik birikimleridir. Bugün SSCB'nde olduğu gibi tarihin geriye nitelik bir dönüşü değildir. Bu konuda küçük-burjuva sapmaların söyledikleri ise şöyledir:

«Tarihin gelişimi daima ileriye doğru bir rota izler. Bu doğrudur, ama bu ileriye gidiş içinde kısa aralıklarla ve zaman zaman geriye dönüşleri, sağa sola sapmaları barındırır.» (Özgürlük İçin DİRENİŞ, Sayı: 5)

Bu sapmalar, bugün SSCB'ndeki duraksamayı, «sosyalizmden kapitalizme dönüş» olarak niteleyerek, toplumsal bir nitelik dönüşümünden söz ediyorlar. Oysa, yukarıda alıntıda bulunduğumuz «bu ileriye gidiş içinde kısa aralıklarla zaman zaman geriye dönüşleri barındırır.» sözleri nitelik dönüşümleri değil, nicelik birikimlerinden söz etmektedir. Tarihte bu nicelik değişimlerinin örneği görülmüştür. Yeni bir toplumun kuruluşu sırasında iktidar eski ve yeni toplumsal güçler arasında el değişmiştir. Ama, bu bile yeni bir toplumun, yeni bir tarihin doğuşunun kanlı-kavgalı mücadeleleridir. Hattâ, güçlenen bir toplumun pekişmesini sağlayan gelişim ve birikimlerdir. Buna örnek olarak 1789 Fransız İhtilâli'nden sonra tekrar iktidarı ele geçiren aristokratların dönemini, diğer Avrupa Burjuva Devrimlerini, 1917 Ekim Devrimi'nden önceki ve sonraki iç savaş dönemlerini gösterebiliriz. Bu yazı serisinin 1., 2. ve 3. bölümlerinde görüldüğü gibi, feodalitenin temsilcileri iktidarı burjuva devriminden sonra ele geçirebilmiştir, ama, bu

bile kanlı-kavgalı olmuş, üstelik kapitalist üretim ilişkilerinin gelişmesini, güçlenmesini ne önleyebilmiş, ne de tekrar feodal üretim ilişkilerini yeniden getirebilmiştir. Yani, bu geriye dönüşler, sapmalar, duraksamalar toplumsal gelişimin nicelik birikimlerinden başka birşey değildir. Oysa «sosyalizmden kapitalizme dönüldü»ğünü ileri sürenler, açıktan açığa nitelik dönüşümden söz ediyorlar. Böylece tarihin akışı içerisinde nitelik bir dönüşüm ve sıçramayla, «sağa sola sapmalar» gibi nicelik değişim ve birikimleri özdeşleştiriyorlar. Marksizm-Leninizmi ve onun diyalektik yöntemini birbirine katan bu volantinist sapmalar, ileri bir toplumsal yapıyı, geri bir toplumsal yapıya döndürerek, üstelik bunu da sessiz-sedasız yaptırarak, tarih önünde gülünç bir duruma düşüyorlar. Yeni bir tarih, yeni bir emperyalizm, «barışçıl bir geçiş»i savunarak dünya devrimci hareketine ve ülkemiz halkına ihanet, burjuvaziye hizmet ediyorlar.

...«Tarihin akışı geriye çevrilemez, ya da durdurulamaz.» (V. İ. Lenin. Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, S: 54)

Lenin'in bu sözüne karşılık SSCB'nde tarih geriye döndürülebilmektedir? Sosyal-şovenlerimiz tarafından. Proletaryanın devrimden sonra mücadelesi durmayacaktır. Yenilenin, eskinin yeniye karşı mücadelesi sürecektir. Yenilmiş, ama yok olmamış ve sınıf olarak varlığını sürdüren burjuvazinin proletaryanın iktidarına karşı son umutsuz savaşa girişeceği kaçılmazdır. Bunun bilinci içerisinde olan örgütlü proletarya, sosyalizmi kurmak için, önce kendi diktatoryasını kurar, sonra da burjuvaziye sınıf olarak ortadan kaldırır. Sosyalist ekonominin temelleri atılıp, ülke içerisinde kök saldıktan ve günlük yaşamın bir parçası olduktan sonra, SSCB'nde kapitalizmin geri gelmesi ve «yeni bir burjuva sınıfının ortaya çıkması» bir dış müdahale olmaksızın olanaksızdır. Emperyalizmin de bu dış müdahaleyi yapabilmesi için «zincirlerinden boşanması» ve ölümünü göze alması gerekir, ki bu da günümüz şartlarında olanak dışıdır.

«MARKSİZM YILDIZLARI» MARKS VE LENİN'İ TAHRİF EDİYORLAR

SSCB'ni sessiz-sedasız geriye döndürten, yeni emperyalizm ve faşizm teorileri «icat» ederek Marksizm-Leninizmin ırzına geçen, Stalin'de çok büyük yanlışlıklar (!) gören, Marksizmi eleştiren günümüzün «Marksizm Yıldızları», sosyal-şoven tezlerini kanıtlayabilmek için Marks ve Lenin'den alıntılar yaparlar. Ama, bu alıntıları yazının bütünlüğünden soyutlayarak, yer ve zamanı göz ardı ederek volantinist görüşlerinin kanıtı (!) olarak ileri sürerler.

«Ancak sosyalizmin büyük ustalarının sosyalizmin kuruluşu, proletarya diktatörlüğü üzerine geliştirdikleri teoriler, komünizmin ilk aşaması boyunca sınıf mücadelesinin bitmediğini, geriye dönüş imkânının var olduğunu söylemek-

tedirler.» (Öz. Direniş, S: 5,) diyerek, Marks'ın şu sözünü aktarıyorlar:

«Sadece var olan ilişkileri değiştirmek için değil, ama aynı zamanda kendi kendini değiştirmek, siyasi iktidara muktedir hale gelebilmek için onbeş, yirmi, elli yıl süren iç savaşlar ve uluslararası savaşlardan geçeceksiniz.»

Acaba Marks bu sözleri ülkesinde sosyalizmin zaferini gerçekleştirmiş SSCB proletaryasına mı söylüyor? Eğer, bu sözleri SSCB için söylemiş olsa bile «savaşmadan» bir geriye dönüş nasıl gerçekleşmiştir? «İç Savaşlar» neden olmamıştır?

Oportünistler bu soruya açıktan yanıt veremezler. Ama, gizli kapaklı söylemekten kaçınmazlar ve Marks'ı açıktan tahrif ederler. Marks bu sözleri, daha siyasi iktidarı ele geçirmek mücadelesinin içinde olan, mücadelenin daha başında olan Alman proletaryasına söylüyor. Ve onlara yukarıda da görüldüğü gibi siyasi iktidarı ele geçirmek için onbeş, yirmi yıl süren kanlı mücadelelerden geçeceklerini belirtiyor. Yoksa, siyasi iktidarı yıllarca süren kanlı iç savaşlardan, Alman ve Japon faşizmine karşı beş yıl süre ile yürütülen uluslararası savaşlardan sonra kanı, canı pahasına ele geçiren ve siyasi iktidarı ele geçirdikten sonra da sosyalist ekonomiyi kuran SSCB proletaryası için söylemiyor. Sadece «var olan üretim ilişkilerini» değil, aynı zamanda sosyalist kültürle «kendi kendini de değiştiren» SSCB proletaryası için söylemiyor. Üstelik, bu burjuva sapmaların ileri sürdükleri gibi bile olsa, SSCB'ndeki bu «geriye dönüş» (!) Marks'ın belirttiği gibi «savaşmadan», kanlı-kavgalı mücadele olmadan iktidarın ve sosyalist ekonominin «bir avuç burjuvaziye teslimi mümkün müdür?

Lenin'den yapılan ve tahrifata uğrayan ikinci alıntıda şöyle:

«Proletarya diktatörlüğü, sınıf mücadelesinin sonu değildir. Onun yeni şekiller altında devamıdır. Proletarya diktatörlüğü siyasi iktidarı eline almış bulunan proletaryanın, yenilmiş ama yok olmamış, ortadan kalkmamış olan, direnmekten vazgeçmeyen, tersine direncini artıran burjuvaziye karşı sınıf mücadelesidir.» (Öz. İçin Direniş, Sayı: 5,)

Lenin bu sözü ile, «yenilmiş ama yok olmamış», yani iktidardan devrilmiş ama iktisadi ve sosyal temelleri yıkılmamış, sınıf olarak ortadan kalkmamış olan burjuvaziye karşı proletaryanın sınıf mücadelesinden söz eder. Ve bu ilkenin ışığında Sovyet proletaryası Lenin'den Stalin dönemine kadar olan sürede önce burjuvaziye iktidardan devirmiş, sonra da sosyalist ekonomiyi kurarak iktisadi gücünü elinden almıştır. Daha sonra da bütün sınıflara karşı en keskin sınıf mücadelesini yürütmüş ve sosyalizmin zaferini gerçekleştirmiştir.

GELECEK SAYIMIZDA «Marksizmin Yıldızlarının» görüşlerini eleştirmeye devam edeceğiz.

Türkiyede Ulusal Sorun, Sınıfsal

Ulusal sorunun Marksist bir tahlili, içinde bulunduğumuz çağ ile; ulusal sorunun tartışıldığı ülkenin tarihsel, ekonomik ve siyasi yapısından ayrı düşünülemez. Konumuz Türkiye'de Ulusal sorunun değerlendirilimi olduğuna göre, Ulusal sorun içinde bulunduğumuz çağın ve Türkiye Kürdistanı'nın somut tarihsel, ekonomik ve siyasi yapısından ayrı incelenemez.

ÇAĞIMIZIN ÖZELLİĞİ:

Çağımız «emperyalizm ve proleter devrimler çağıdır». Kapitalizmden Sosyalizme geçiş çağıdır. Ulusal bağımsızlık ve Sosyalizm uğruna mücadelelerin yükseldiği bir çağdır. Ulusal sorunun çözümü açısından bu çağın en belirgin özellikleri ise şunlardır:

a) Emperyalizmin doğuşuyla birlikte Dünya iki büyük kampa ayrılmıştır: Bir tarafta; Dünyayı kendi aralarında pay eden bir kaç tane «büyük» emperyalist devletler. Diğer tarafta; Emperyalizme bağımlı, ya da mali ve diplomatik bağlarla bağımlı ama siyasi yönden bağımsızlık arzeden yarı-bağımlı ülkeler. Kuşkusuz, doğan bu yeni özellik tarihin akışını durduramamıştır. Ancak, tarihin akışında belirleyici rol oynayan, itici güçlerin değişimine yol açmıştır. Feodalizme karşı mücadelede öncülük yapan burjuvazi karşı devrimci olup yerini, kapitalizmin gelişimiyle birlikte ortaya çıkan, kapitalizme karşı mücadelede burjuvaziye hedefleyen işçi sınıfı almıştır. Bundan böyle tarihin itici gücü burjuvazi değil, işçi sınıfı olmuştur.

Emperyalizmin doğuşu ile ortaya çıkan, bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelerde oluşan işbirlikçi burjuvazide, Dünya geneline bağımlı kalıp, burjuva ilerici yönünü kaybetmiştir. Bu gibi ülkelerde burjuvazinin tarihi devrimci rolünü kaybetmesi, burjuva sosyal-devrimlerinin de yarıda kalmasına yol açmıştır. Burjuva sosyal-devriminin yarıda kalması ise, burjuva devriminin en temel sorunlarından biri olan, Ulusal sorunun çözümünün inkarını getirmiştir. Bundan böyle işbirlikçi burjuvazi, ulusal sorunun çözümünü değil, Ulusal sorunun çözüm mücadelesinin en büyük engel gücü olmuştur.

Bu gibi ülkelerde tarihi devrimci rolü üstlenen işçi sınıfı, kendisini sadece sosyalizm mücadelesiyle sınırlamamıştır. Ulusal sorunun çözümü için, Sosyalizm mücadelesiyle birlikte Ulusal bağımsızlık savaşını da üstlenmek zorunda kalmıştır. Zira, Ulusal sorunu çözümlenemeyen işçi sınıfının, kendi sosyal kurtuluşu imkansızdır. Burjuvaziye rağmen burjuva devrim mücadelesinin tamamlanması.

b) Emperyalizm çağının bir diğer özelliği de, feodalizmin bağrında kapitalizmin şafağının belirdiği, ulusların yeni oluştuğu bir dönemde sona erişidir. Kapitalizmin en son aşaması olarak emperyalizm, ulusal devletlerin oluşumunu değil, Ulusların sömürgeleştirilip, baskı altında tutularak yok edilmek istendiği bir dönemdir. Bu çağda, bir önceki dönemde olduğu gibi, bir dizi burjuva devletlerin oluşumu tarihi olarak zamanını doldurmuştur. Artık bir dizi burjuva devletler değil, Ulusal bağımsızlık ve Sosyalizm uğruna mücadeleyi birlikte yürüten, ezilen sınıf ve tabakaların Demokratik Halk İktidarlarının Devletinin oluştuğu bir dönem oluşudur. Ezilen sınıf ve tabakalar içerisinde işçi sınıfının önderlik ettiği bu tarihsel oluşum, 17 Ekim Sovyet devrimiyle iyice belirginleşmiştir. Ulusal sorun, burjuva devrimlerinin (Burjuva devletin de) bir sorunu olmaktan çıkıp, Proleter sosyalist devrim-

lerin (Proleter devlet mücadelesinin) bir parçası haline gelmiştir.

Ulusal sorunun burjuva devrimlerinin bir parçası olmaktan çıkıp, proleter sosyalist devrimin bir parçası haline gelişi, ulusal sorunu, ulusal boyunduruğa karşı bir savaş olmaktan çıkıp, ezilen halkların ve sömürgelerin emperyalizmin hakimiyetinden kurtuluşunun genel sorunu haline getirmiştir. Bundan böyle ulusal mücadele, feodallere karşı bir mücadele olmaktan çıkıp, iç gericiğin bütünleştiği emperyalizme karşı bir kurtuluş savaşına dönüşmüştür.

c) Bu tarihi değişim ve gelişim içinde yaşadığımız evrenin bazı özellikleriyle birlikte, yeni bir sınıfsal saflaşmayı da beraberinde getirmiştir. 17 Ekim Sovyet devriminin kesin zaferi ve sayıları onu aşan ülkelerde sosyalizmin inşası bu sınıfsal saflaşmayı bütün açıklığıyla belirginleştirmiştir. Bir tarafta Emperyalizm. Diğer tarafta, ezilen halkların ulusal kurtuluş savaşları, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi ve dünya sosyalist sisteminin birlik ve dayanışması.

Dünya çapında gerçekleşen bu sınıfsal saflaşma, çağımızda doğan her sosyal olaya damgasını vurmaktadır. Bilhassa ulusal sorunun çözümünün gelişimi karşısında, sınıf menfaati ile ilintili olarak her türlü burjuvazinin can kurtaran yeleği haline gelen emperyalist kamp. Buna karşı yine sınıfsal çıkar için, ulusal kurtuluş hareketleri, kapitalist ülkeler işçi sınıfı mücadelesi ve sosyalist devletlerin birlik ve dayanışmasını ifade eden sosyalist kamp.

Bütün bu nedenlerden dolayı günümüzde ulusal sorun burjuva devrimlerinin parçası olmaktan çıkıp, proleter sosyalist devrimlerin parçası olmuştur.

Ulusal Bağımsızlık savaşı feodalizme karşı burjuva devletlerin teşekkülü savaşı olmaktan çıkıp, sosyalizm yolunda ilerliyen, demokratik halk iktidarları devletinin kuruluş mücadelesi olmuştur.

Mücadele ulusal boyunduruğa karşı özel bir savaş olmaktan çıkıp, feodalizm işbirlikçi burjuvazi ve emperyalizm bütününe karşı, sömürgelerin kurtuluş savaşına dönüşmüştür.

Ulusal sorunun çözümündeki müttefik güç, ilerici burjuva devletlerin desteği olmaktan çıkıp, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi ve sosyalist ülkeler gelişiminin birliğinin ifadesi olan sosyalist sistemin yardım ve desteği müttefik güç olmuştur.

Genelde böylesi bir çağda çözümlenmek zorunda kalan ulusal sorun, özelde Türkiye Kürdistanında şöyle bir yapı ile karşılaşmıştır.

TÜRKİYE KÜRDÜSTAN'NIN TARİHİ İKTİSADİ VE SİYASİ ÖZELLİKLERİ

a) Türkiye Kürdistanı'nın tarihi ve siyasi gelişimi:

Türkiye, 1923'te henüz burjuva kurtuluş mücadelesinin ekonomik ve siyasi temellerinin belirgin bir şekilde kaybolmadığı bir dönemde, burjuva kurtuluş mücadelesine atılmıştır. Türkiye'nin iktisadi ve siyasi yapısı gereği, güçlü bir işçi sınıfı mücadelesi ve yığinsal bir köylü hareketi olmadığı için, devrimde önderlik burjuvazinin eline geçmiştir. Önderliğin burjuvazinin eline geçişi, bu sosyal devrimin sonuna kadar gerçekleşmesinin en büyük engel gücü olmuştur. Zira Paris Komünüyle birlikte, burjuvazi tarihi devrimci rolünü kaybetmiş, ulusal sorunun çözümlenmesini inkar etmişti. Devrimde burjuva önderlik, önderin sınıfsal temeline bağlı olarak

anti-emperyalist, anti-feodal bağımsızlık savaşını bir devrim sorunu olmaktan çıkarmıştır. Mücadelenin kendisi ve hedefi devrimci bir değişimi değil, uzlaşmalara dayalı reformist bir dönüşümü getirmiştir. Devrim bir burjuva devrim mücadelesi olduğu halde, bir dizi reformlar olmaktan öte gidememiştir. Böylece 1908'den sonra girilen ikinci burjuva devrim mücadeleside yarıda kalmak zorunda kalmıştır.

1923 tamamlanamayan burjuva devriminin uzlaşmalara dayalı zaferi, bu gerçeği bütün açıklığıyla açığa çıkartmıştır. Devrim bir burjuva devrim mücadelesi olmasına rağmen, burjuva devriminin temel dayanak noktaları çözümlenmemiştir. Mücadele emperyalizme karşı da verildiği halde, emperyalizmden ekonomik bağımlılık ilişkileri kaldırılamamış, sadece siyasi bağımsızlık kazanılmıştır. Devrimin anti-feodal yönü de olduğu halde Toprak Devrimi gerçekleşmemiş. Toprak Devriminin inkarıyla birlikte Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin etme ilkesi çiğnenmiş. Bu uğurda mücadele yürüten ezilen halklar üzerine amansız bir baskı uygulanmıştır. Burjuva devlet oluştuğu nalde, burjuva demokrasinin en basit ilkeleri dahi uygulanmamıştır. İşçi sınıfına en basit burjuva demokratik bir talep olan grev hakkı bile verilmemiştir.

Bu olayla birlikte şu gerçek bir defa daha en açık şekilde belirlenmiştir. Emperyalizm çağında burjuvazinin tarihi devrimci rolü kalmamıştır. Burjuva önderlikteki burjuva sosyal devrimlerinin tamamlanması imkansızdır. Bu sebeptendir ki, işçi sınıfı bir tarihi devrimci görevle daha karşılaşmıştır. Burjuvaziye rağmen burjuva devrimlerinin tamamlanması.

1923 Ulusal Kurtuluş savaşında Kürt Ulusunun tavrı ise şu olmuştur. Kürt halkı en doğal ve en demokratik yol olarak, emperyalizme karşı mücadelede Türk halkının yanında yer alıp, emperyalizme karşı omuz omuza savaşmıştır. Savaş sürecinde Kürt Halkına tanınmak istenen Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı bu birliği ve beraberliği perçinleyen en önemli etken olmuştur. Kürt Halkı, Türk halkına en ufak ulusal kin gütmeksizin bu savaş içerisinde en geniş şekilde yer almıştır.

Ancak, mücadelede burjuva önderlik, bağımsızlık savaşının sadece siyasi yapıda kazanımı, ekonomik ve sosyal yapıda gerici güçlerle yapılan ittifak, burjuva devriminin yarıda kalmasını doğururken, bu, mücadeledeki ittifakın tutarsızlığını ve inkarında beraberinde getirmiştir. Tarihi devrimci rolünü kaybetmiş, Şoven Türk burjuvazisi Kürt halkının Ulusal varlığını inkar edip, Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin etme ilkesini çiğnemiştir. Zira uzlaşmalar temeline dayalı, yarım kalan cılız bir burjuva devrim mücadelesinin kaçınılmaz sonucu başka türlü de olamazdı. Uzlaşmalar temeline dayanan burjuva zafer ve burjuva zaferin ekonomik siyasi yapısının yansımaları olan İzmir İktisat Kongresi ile Lozan Antlaşması bunu en açık şekilde belirlemiştir. Bir kalemler Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin etme ilkesi geçiştirilmiş, Toprak devrimi değil, Toprak reformu bile söz konusu edilmemiştir. Bu suretle mücadelenin başında Kürt Halkına tanınan Bağımsızlık değil, Türk halkına bağımlılık söz konusu olmuştur.

Kürt halkının bağımsızlığının inkarına sadece ezen ulus Şoven Türk burjuvazisi karar kılmamıştır. Bu kararda uluslararası emperyalizm ve ezilen ulus gerici hakim sınıflarında büyük katkısı olmuştur. Uluslararası emperyalizm Lo-

Mücadelenin Bir Parçası Haline Gelmiştir

zan antlaşmasında, diğer bölgelerdeki Kürt halkının ulusal savaşının önlenmesi için Türk burjuvazisini bu ilkenin çiğnenmesine zorlar-ken, ezilen ulus gerici hakim sınıfları da emperyalizmle ittifak içerisinde böyle bir kararın yanında yer almışlardır. Üstelik bu duruma tarihi devrimci rolünü kaybeden Türk burjuvazisinin dünden razı olması, Kürt halkının bağımsızlığının en açık şekilde ihlal edilmesini getirmiştir.

Ne var ki, Türk ve gerici Kürt hakim sınıflarının ulusların kendi kaderlerini tayin etme ilkesinin inkarı, Kürt halkının ulusal savaşını durduramamıştır, Kürt halkı gelişen süreçte zaman zaman ulusal kurtuluşu uğruna mücadeleye atılmıştır. Ulusal kurtuluş uğruna savaşlarda, Türk halkıyla olan eski birlik ve dayanışma pratikte yok olmuştur. Mücadele ulusal kurtuluşu hedeflediği halde, Kürdistanın içinde bulunduğu şartlar gereği bu mücadeleler genel halk hareketleri niteliğine bürünmemiştir. Koçgiri, 1926 Şeyh Sait, 1930 ağı ve 1937 Dersim mücadeleleri, ulusal mücadele niteliğinde hareketler olmasına rağmen, bu mücadeleler halk hareketleri niteliğine erişememiştir. Bunun sebepleri ise şunlardır.

a) Türkiye Kürdistanındaki doğan kapitalist üretim ilişkileri, Kürdistan bütününe yayılmadığı için, Kürt halkı bütünlüğünü sağlayamamıştır.

b) Hareketler ezen ulus Şovenizmine karşı olmasına rağmen, anti-feodal (Kürt feodallerine) olamamıştır.

c) Kürt burjuvazisi bu mücadelenin ideolojik önderi olmasına rağmen, fiili önderlik merkezi iktidarca hakları kısıtlanmak istenen feodallerinde yer yer eline geçmiştir.

d) Mücadelenin hedefi Türk gerici burjuva diktatörlüğü olduğu halde, merkezi iktidar gerici güçlere siyasi iktidar içinde yer verdiğinden bir çok gerici Kürt hakim sınıfları merkezi iktidar yanında yer alıp, Kürt halkının ulusal savaşının çiliz kalmasına sebebiyet vermiştir.

İşte bu tarihsel ve siyasi yapı içerisinde bulunan Türkiye Kürdistanının ulusal kurtuluş savaşı çiliz kalıp, bir çok mücadeleye rağmen yenik düşmek zorunda kalmıştır. Mücadelenin genel halk hareketi karakterine bürünmeyişi ve ezen ulus şoven baskısı ile her iki ezilen halkın birliğinin sağlanamaması, ulusal savaşın yenilgisinin en büyük etkeni olmuştur.

Son tahlilde Şoven Türk burjuvazisi, «Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin etme ilkesini» rettedip, Türkiye Kürdistanını İLHAK ederek ezilen ulus statükosuna sokmayı başarmıştır. Ama bu ilhak, ezilen ulus işbirlikçi burjuva ve feodallerin merkezi devlet içerisinde yer almalarını engellememiştir. Şoven Ezen ulus Türk burjuvazisi, gerici ezilen ulus hakim sınıfları ile birlikte, Kürt halkının üzerinde baskı ve asimileye başlayarak, Kürt halkını yok etmek istemiştir. Ancak bütün asimile ve baskıya rağmen, ezilen Kürt halkı en küçük bir sosyal olayda kendi öz varlığını belirtmiştir. Zira bu varlığı değil, emperyalizme bağımlı bir ülke burjuvazisi, dünya genelinde emperyalizm dahi bütün baskı ve katliamlarına rağmen dünya genelinden yok edememiştir.

TÜRKİYE KÜRDİSTANININ EKONOMİK YAPISI:

1923 burjuva kurtuluş savaşında Türkiye Kürdistanında kapitalist üretim ilişkileri belirli ölçüde de, hakim üretim biçimi feo-

dalizm ve feodal kalıntılardı. Bu var olan kapitalist üretim ilişkileri, henüz bağımsız bir burjuva kurtuluş mücadelesi verebilecek düzeyde gelişmemişti. Buna rağmen çok çilızda olsa, savaş süreci içerisinde, bazı burjuva demokratik talepler yer almıştır. Bunlardan en önemlisi «Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkının Tanınması» idi. Bu ilkenin savunulmasının Marksist analizi, bu ilkenin savunucusu burjuvazinin belirli ölçüde de olsa gelişimini gösterir. Ve hatta diyebiliriz ki, emperyalizme karşı Kürt ve Türk Halkının mücadele birliğini bu ilke sağlamıştır. emperyalizme karşı birlikte bir burjuva kurtuluş savaşının yürütülmesi.

Savaş süreci sonrası, Türkiye Kürdistanının İLHAKI, kapitalistleşme sürecini bir taraftan bağımsız bir kapitalistleşmeyi yok ettiğinden kapitalist gelişimi belirli ölçüde engellemiştir. Ama sürekli bir gelişim içerisinde olan sosyo-ekonomik yapı, savaş süreci sonrası çilızda olsa bir burjuva kurtuluş mücadelesinin maddi temellerini oluşturmuştur. Savaş sürecinde ileri sürülen bağımsızlık talebi, savaş süreci sonrası bu talebin gerçekleşmesi uğruna aktif mücadeleye dönüşmüştür.

Ulusal bağımsızlık savaşının kaynağını teşkil eden kapitalist üretim güçlerinin gelişiminin çiliz oluşu, mücadelenin hedefinin merkezi iktidara yönelmesi ve bu mücadeleye merkezi iktidar tarafından hakları kısıtlanmak istenen feodallerin iştirak etmesi, burjuva ulusal kurtuluş savaşının anti-feodal yönünü iyice zayıflatmış ve hatta mücadelenin yer yer feodallerin eline geçişi ile bu yön tamamıyla ortadan kalkmıştır. Bu sebepledir ki Türkiye Kürdistanı burjuva devrim mücadelesine atıldığı halde, bu mücadelenin anti-feodal yönü olmadığından, Türkiye Kürdistanı güçlü bir Burjuva demokratik Devrimci değişimden geçmemiştir. Üstelik burjuva devrim mücadelesinin yenilgisi, burjuva demokratik devrimci değişimi tamamıyla ortadan kaldırmıştır.

Buna rağmen kapitalist gelişimi kendisine amaçlamış, burjuva merkezi iktidarının egemenliği, Türkiye Kürdistanını kapitalistleşme sorunuyla karşılaştırmıştır. Merkezi iktidar kapitalist gelişimi devrim yolu ile değil, evrim yoluyla hedeflediğinden, aynı durum Türkiye Kürdistanı içinde geçerli olmuş. Kapitalizmin Devrimci değişimlerle değil, reformist tedbirlerle hakim üretim biçimi haline getirilmesi. Merkezi iktidarın ilhakiyla siyasi üst yapıda gerçekleşen kapitalist üretim ilişkileri, zamanla ekonomik alt yapıyı da zorlamaya başlamış. Birtakım reformist tedbirlerle feodallerin direnişi kırılıp, kapitalizm ekonomik alt yapıya hakim kılınmaya çalışılmış. Bu ise gerici bir burjuva tedbir olarak feodallerin feodal kalıntıları ve kapitalistlere dönüşümü ile gerçekleştirilmek istenmiştir. İşte böylesi bir kapitalistleşme süreciyle başbaşa bırakılan Türkiye Kürdistanında, feodaller feodal kalıntıya dönüşürken, bunlarında kapitalistleşmesi ile kapitalizm hakim üretim biçimini almaya başlamıştır. Ancak bugünkü erişebildiği düzeyle, kapitalizm Türkiye Kürdistanında da hakim üretim biçimine gelmesine rağmen, bu feodal kalıntılar ve kapitalizm öncesi üretim biçimlerinin tamamıyla yok olmasını getirmemiştir.

Çağımızın ve Türkiye Kürdistanının bu tarihi iktisadi ve siyasi özellikleri, Kürdistan ulusal savaşını şöyle bir değişime uğratmıştır.

a) Türkiye Kürdistanında kapitalist üretim ilişkilerinin hakimiyeti, ulusal sorunun çözümü

açısından Türkiye Kürdistanında sınıfsal durumu tamamıyla etkilemiştir. Her şeyden önce Kürt Hakim sınıfları şöyle bir değişime uğramıştır. Kürdistanın ilhaki, Kürt burjuvazisinin merkez iktidarın içinde yer alışı ve ekonomik gelişimini kısıtlayıcı herhangi bir engeli ortadan kaldırdığından, Kürt burjuvazisinin ulusal yönü değil, işbirlikçi yönü gelişmiştir. Bundan böyle Kürt burjuvazisi kendisi için «sonu belirsiz» bir mücadeleye girmektense, ezen ulus ve emperyalizmle işbirliğini yeğlemiştir. Bunu ulusal çıkarı adına değil, sınıfsal çıkarı adına yapmıştır. Kürdistan burjuvazisi içerisinde bazı burjuva demokrat unsurlar varsa da, bunlar ulusal gereksinimleri için değil, tekellerin artan ekonomik ve politik baskısı ile çeşitli konularda demokratik olmuşlardır. Zira ekonomik gelişim bir burjuva için, hiç de ulusal olmayı zorlamamaktadır. Sermayenin millisi, gayri millisi, Kürdü Türkü, kalmamıştır. Ülke bütününde, her yerde istediği şekilde artı-değeri sömürmede sermaye özgürdür. Dikkat edelim burjuvazi işte bu özgürlük için ulusal kurtuluş savaşına atılmıştı.

Kürdistan feodal kalıntıları ve Büyük toprak sahipleri ise gerici güçler olarak emperyalizmin ülkeye girişi ile bunların en doğal müttefiki olmuşlardır. Geniş kırsal alanda bilhassa toprak ve özgürlük mücadelesinin önünde en büyük engel güç olarak, emperyalizm ve işbirlikçilerinin iktidarına yönelmiş en küçük istemleri bastırmada, merkezi iktidarın ve emperyalizmin en iyi müttefiki olmuşlardır. Ulusal sorunun çözümü Toprak Devriminin gerçekleşmesinden ayrı düşünülemez olduğundan, geniş toprak mülkiyetini ellerinde bulunduran feodal kalıntılar ve büyük toprak sahipleri, ulusal savaşın karşısında yer almışlardır.

Bu kısa değerlendirmeden sonra görüyoruz ki, Kürt Hakim sınıfları Kürt halkının ulusal mücadelesinin dışında kalmışlardır. Bu ne Kürt halkının zorlaması ile ve nede, hakim sınıfların sınıfsal temeline dayanmayan bir başka etkenle olmamıştır. Bu değişim tamamıyla, hakim sınıfların sınıfsal menfaatinden ileri gelmiştir.

Kürt hakim sınıflarının ulusal mücadeleden dışta kalması, Kürt ulusal mücadelesini durdurmamıştır. Kürt ulusal mücadelesi, tarihi bir sorumluluk olarak, Kürt Halkının omuzlarına yüklenmiştir. Bir avuç hakim sınıf dışında, milyonlarca ezilen Kürt halkından bahsediyoruz. Kimlerdir sorusuna en açık cevap, Ezilen ve sömürülen milyonlarca Kürt emekçileridir diyebiliriz. Bu kapsamda kapitalizmin gelişimi ile birlikte sayıları her geçen gün çoğalan, yüzbinlerce Kürt işçi sınıfı, «Toprak ve Özgürlük» mücadelesinde can cekişen milyonlarca yoksul köylü ile kapitalizmin ağır baskıları ile yaşamı her geçen gün daha da çekilmez hale gelen yüzbinlerce küçük meta üreticisi ve yine sayıları yüzbinleri bulan küçük burjuva unsurlarla binlerce burjuva demokrat aydınları sayabiliriz.

b) Kürt hakim sınıflarının ulusal mücadeleden tecridi, ulusal mücadeleyi sadece Kürt Halkının omuzuna yüklememekle kalmamıştır. Bu sorun kendisiyle birlikte, bir başka sorunu beraberinde getirmiştir. Bu sorun ulusal sorunun çözümündeki dayanılan sınıf temelidir. Ulusal sorun burjuvazininde içinde yer aldığı burjuva ulusal temelden çıkarak, burjuvazinin dışlandığı ezilen sınıf ve tabakaların yürüttüğü sınıfsal temele oturmuştur. Böylece Türkiye Kürdistanındaki, ulusal mücadele, Kürt burjuva unsurları

(Baştarafı 9. Sayfada)

dıştalararak, Ezilen Kürt emekçi sınıf ve tabakaların sınıfsal mücadelesine indirgenmiştir.

Diğer taraftan Türkiye Kürdistanında gelişen kapitalist üretim ilişkileride, bu ezilen sınıf ve tabakaların sınıfsal temelinde, Kürt işçi sınıfının sınıf mücadelesi belirleyicilik arzettirmiştir. Kürt ulusal sorunun çözümlenmesinde, belirleyici rol, en son tahlilde Kürt işçi sınıfının mücadelesi olmuştur. Kürt işçi sınıfının mücadelesinde belirleyici rolü, ulusal sorunun çözümünde her türlü burjuva metodu yok etmiştir. Artık her

şeye rağmen katışıksız bir burjuva devletin oluşum mücadelesi değil, Her türlü burjuva ulusallıktan uzak, Kürt işçi sınıfının mücadelesinin genel demokratik hareketinin bir parçası olarak «Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Etme Hakkının» savunulması. Böylece ulusal sorun Kürt işçi sınıfının mücadelesinin bütünü değil, Kürt işçi sınıfının sosyal Kurtuluşunun bir parçası haline gelmiştir. Artık, her şeye rağmen ulusal mücadeleye değil, Kürt işçi sınıfının sınıf mücadelesine bağımlı olarak ulusal mücadele. Öyleki bazı hallerde parça bütünlü çelişebilir. Bu durumda bütünü parçaya değil, parçayı bütüne tabi kılmak zorundayız. Bu durumlarda uluslararası işçi sınıfı hareketinde bir çok defalar görüldüğü gibi, parça reddedilir. Ama bütün bunlar ezen ve ezilen ulusların işçi sınıfının «Ulusların kendi kaderlerini tayin etme ilkesinin» savunulmasını yok etmez. Bilakis, ayrılıp bağımsız siyasi devlet kurma hakkı olarak bu ilke geçerliliğini korumak zorundadır.

DİSK Yürütme Kuruluna,

(Baştarafı 12. Sayfada)

kelerinden uzaklaşmak, (kişileri sosyalizm adına mücadele ettiği burjuva partilerin, koalisyonlarının işçi sınıfı adına desteklenmesi gibi oportünist bir savunmaya götürür.

DİSK yürütme kurulu Faşizmi bir hükümet biçimi değişimi olarak değerlendirdiğinden, MC Hükümetinin yerini seçim hükümetine bırakmasını, faşizme vurulacak en iyi darbe olarak görmektedir. Faşizmi mevcut devlet mekanizmasından soyutladığından, faşizmin siyasi iktidardaki etkinliğinin kırılmasından devlet kurumlarındaki faşistleşmiş kurumların da yok olacağını hayal etmektedir. Oysa devlet kurumlarındaki, faşistleşmiş kurumlar yok edilemedikçe faşizm varlığını bu kurumlar aracılığıyla devam ettirecektir. Oluşacak olan Seçim hükümeti koalisyonu da, bunu başarmayacaktır. Üstelik bu koalisyonda AP gibi faşizmin en iyi destekleyicisinin bulunması, bu konudaki en küçük girişimleri de ortadan kaldıracaktır. Böylesi bir durumda sosyalistler faşizmin bir geçici seçim hükümeti ile ortadan kaldırılabileceğini işçi sınıfına öneremezler. Sosyalistler, Türkiye gibi emperyalizme bağımlı bir ülkede faşizmin, bir devrim meselesi olduğunu söylerler. Ve faşizme karşı mücadeleyi, işçi sınıfının siyasi iktidarı uğruna mücadeleden soyutlamayarak, birlikte yürütürler. Bu mücadelenin hedefi de, geçici seçim hükümeti değil, bizzat işçi sınıfının siyasi iktidarı olur.

II — İşçi sınıfı geçici seçim hükümetini değil, yukardan ve aşağıdan baskı yaptığı geçici devrim hükümetini destekler.

DİSK yürütme kurulunun ikinci ve en büyük yanılışı, geçici seçim hükümeti ile geçici devrim hükümeti arasındaki ayrımı yapamamasından kaynaklanmıştır. Geçici seçim hükümeti nedir? Bu hükümet burjuva partilerin dahil olduğu, mevcut kapitalist sistemin savunucusu ve bunun devam ettiricisi, burjuva koalisyon hükümetidir. Bu koalisyonda, her burjuva koalisyon hükümeti gibi işçi sınıfı üzerindeki ücretli köleliği devam ettirecektir. İşçi sınıfını sermayenin hâkimiyeti altında tutacaktır. İşte böylesi bir hükümetin desteklemek işçi sınıfının tabiatına aykırıdır. İşçi sınıfı sermayenin boyunduruğunu, kırma mücadelesinde, sermayenin hâkimiyetini devam ettiren bir koalisyonu destekleyemez. Ve işçi sınıfı sosyalistleri de, işçi sınıfına böyle bir öneride bulunamazlar. Bu öneriyi işçi sınıfı adına, işçi sınıfına ihanet içerisinde olan oportünistlerden başka kimse savunamaz. Oportünistler işçi sınıfı tarihi boyunca iki bakanlık koltuğu çıkarı adına, burjuva hükümetlerin yanında yer almışlar ve burjuva hükümetleri desteklemişlerdir. Amaç gayet açık. Kapitalizmin yıkım mücadelesi değil, burjuva iktidarların devam mücadelesi. İşçi sınıfı kendi tarihi boyunca burjuva koalisyonları desteklememiştir ve desteklemeyecektir de.

DİSK yürütme kurulu bu konudaki yanlış düşüncesini, faşizme karşı mücadele sorunu ile kamufle etmek istemektedir. Oysa bu da gerçeklere uymamaktadır. Bugün işverenler geçici seçim hükümeti eğilimi içerisindeyken, faşizmin çizme sesleri gelmektedir demektir. Şu bir gerçektir ki, mevcut siyasi ortamda büyük bir değişiklik olmadıkça sürece, gündemde faşist diktatörlük değil, geçici seçim hükümeti vardır. İş veren sınıfların belirli bir kesiminin desteklediği bu öneri, burjuva demokratik bir ortamda değil, parlamenter görünümülü bir faşizm ortamında söylenmektedir. İşve-

renler burjuva demokrasisini değil, en küçük demokratik direnişlerde faşizmin baskı ve terörünü uygulamaktadırlar. Bu sebeptendir ki, şartlarda büyük bir değişiklik olmadığı sürece faşist bir diktatörlüğün gerçekleşmesi imkansızdır. Siyasi gelişimler böyle bir olasılıktan yoksunken, faşist diktatörlük gerçekleşmesin diye, geçici seçim hükümeti istemek, objektif olarak işçi sınıfı hareketini, seçimlere koalisyon içinde gitmeyi düşünen sosyal-demokrasinin kuyruğuna takmaktır. Ne var ki, gerek faşizme ve gerekse faşist diktatörlüğün gerçekleşmemesine karşı mücadele, sosyal-demokrasinin kuyruğunda değil, sosyal-demokraside dahil olmak üzere ezilen tüm sınıf ve tabakaların yürüttüğü işçi sınıfının öncülük yaptığı en geniş birleşik cephe ile yapılır. Görüyoruz ki, DİSK yürütme kurulu faşizme karşı mücadele için, geçici seçim hükümeti de dese, işçi sınıfını sosyal-demokrasinin kuyruğuna takmaktadır.

Geçici devrim hükümeti nedir? Geçici devrim hükümeti; işçi sınıfının mücadele ettiği düzene karşı, bu düzene muhalif tüm toplumsal güçlerle birlikte işçi sınıfının siyasi iktidarı eline alır. Böylesi bir oluşumda işçi sınıfının nicel ve nitel güçsüzlüğü, siyasi iktidarı yalnız başına alamadığı dönemlerde doğar. Eğer işçi sınıfı tek başına siyasi iktidara gelemese ise, ama çeşitli sınıf ve tabakaların birliği şeklinde, siyasi iktidarı karşı devrimci güçlere bırakmamak da mümkünse, bu yola başvurur. Ama böylesi bir durumda bile, işçi sınıfı şunu soracaktır. Oluşan bu iktidarın tekrar karşı devrimci güçlerin eline geçmemesi için aşağıdan (silahlı işçi milisleri) ve yukardan (parlemontodaki işçi milletvekilleri) baskı yapacak gücüm var mıdır? Bu gücü kendinde hissederse, karşı devrime karşı, böyle bir iktidarda yer alacaktır. Yok buna da sahip değilse, böylesi bir geçici hükümete de iştirak etmeyecektir. Böylesi bir hükümetin kurulmasını da desteklemeyecektir. (1917 de menşeviklerin oluşturduğu hükümet gibi.)

Türkiye işçi sınıfı hareketinin gelişmesi ise, henüz böyle bir gelişimden çok uzaktır. Gündemde geçici devrim hükümeti değil, geçici seçim hükümeti vardır. Geçici devrim hükümeti karşı devrimci güçlerin siyasi iktidarının yıkımını hedeflediği halde, geçici seçim hükümeti ne kadar iyi niyetli düşünürsek düşünelim, bir burjuva koalisyon iktidarını getirir. Geçici devrim hükümetini bile desteklemek veya içinde yer almak o günün şartlarında değerlendirilecek konu iken, geçici seçim hükümetini desteklemek, düpedüz işçi sınıfının siyasi hedefini şaşırtmaktır. Türkiye işçi sınıfı hareketi, bütün bu işlemleri gerçekleştirecek, yığınlar önünde yığınlarla birlikte savaşan bir partisini oluşturmamış iken, Partileşme savaşına daha hâlâ acil siyasi görevken işçi sınıfının mücadelesi, burjuva koalisyonların desteklenmesine itilemez.

Hedef, geçici seçim hükümeti ismi altında, burjuva koalisyonların oluşumunu savunmak değildir. Devrimci demokratik taleplerle birlikte sosyalizm uğruna yığinsal kitle eylemlerini yükseltmektir.

Hedef, sendikal örgütlenmeleri reformist talepler doğrultusunda harekete geçirmek değildir. Sendikaların önünde, bunlarla birlikte yürüten, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesini gerçekleştirecek, işçi sınıfı partisini oluşturmaktır. Eğer işçi sınıfı örgütsüz ise, her dönem için, esas hedef örgütlü mücadelenin kendisi olan partiyi oluşturmaktır.

şeye rağmen katışıksız bir burjuva devletin oluşum mücadelesi değil, Her türlü burjuva ulusallıktan uzak, Kürt işçi sınıfının mücadelesinin genel demokratik hareketinin bir parçası olarak «Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Etme Hakkının» savunulması. Böylece ulusal sorun Kürt işçi sınıfının mücadelesinin bütünü değil, Kürt işçi sınıfının sosyal Kurtuluşunun bir parçası haline gelmiştir. Artık, her şeye rağmen ulusal mücadeleye değil, Kürt işçi sınıfının sınıf mücadelesine bağımlı olarak ulusal mücadele. Öyleki bazı hallerde parça bütünlü çelişebilir. Bu durumda bütünü parçaya değil, parçayı bütüne tabi kılmak zorundayız. Bu durumlarda uluslararası işçi sınıfı hareketinde bir çok defalar görüldüğü gibi, parça reddedilir. Ama bütün bunlar ezen ve ezilen ulusların işçi sınıfının «Ulusların kendi kaderlerini tayin etme ilkesinin» savunulmasını yok etmez. Bilakis, ayrılıp bağımsız siyasi devlet kurma hakkı olarak bu ilke geçerliliğini korumak zorundadır.

c) Kürt burjuvazisinin ulusal mücadeleden dışlanması, ulusal sorunun çözümünde ezen ve ezilen ulus emekçi sınıf ve tabakalarında yeni ilişkiler ortaya çıkarmıştır. Bu yeni ilişkiler kısa ve öz olarak şöyledir. Ezen ve ezilen ulus emekçi sınıf ve tabakaları, ulusal sorunun çözümü için burjuva ulusal bayrağı altındamı toplanacaklar. Yoksa başta işçi sınıfı olmak üzere, ezilen sınıf ve tabakaların sosyal kurtuluş bayrağı altında mı toplanacaklardır. Elbetteki böyle bir ikilemde her türlü burjuva ulusallığa karşı olan işçi sınıfı, kendi bayrağı altında toplanacaktır. Eğer bu bayrak işçi sınıfı bayrağı olacaksa, işçi sınıfı enternasyonalizminin en yüce dayanışması olan, ezen ve ezilen ulus işçi sınıfının ortak düşmanına karşı ortaklaşa örgütlenme ve birlikte mücadele olacaktır. Ulusal sorun Kürt işçi sınıfının mücadelesinin bir parçası ise, esas olan kendi sosyal kurtuluş mücadelesiyse, ezen ulus işçi sınıfıyla birlikte örgütlenmek ve birlikte mücadele etmek için hiç bir engel kalmayacaktır. Yok eğer Kürt işçi sınıfının sosyal kurtuluşu değil, ulusal kurtuluşu mücadelenin belirleyici yönü ise, her şeye rağmen ulusal mücadeleye ise, ezen ulus işçi sınıfı ile birlik ve beraberlik mümkün olmayacaktır.

Ancak, ezilen ulus işçi sınıfının destekleyeceği bir burjuva ulusal kurtuluş mücadelesinin maddi şartları kalmamış, ulusal sorunun çözümü işçi sınıfının omuzlarına yüklenmiş ise; Ezilen ulus ülkesinde kapitalist üretim ilişkileri hakim olup, burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki çelişki belirleyicilik arzemiş ise; Ezen ve ezilen ulus işçi sınıfı aynı politik örgütlenmenin içinde bulunup, her iki ulusun burjuvazisi, her iki ulusun işçi sınıfının sömürmede özgürse, ezen ve ezilen ulusun işçi sınıfı kaçınılmaz zorunluluk olarak birlikte örgütlenip birlikte mücadele edeceklerdir.

Türkiye Kürdistanı'daki bu özellikler, dünya genelindeki gelişimden bağımsız olmamıştır.

Çağımızda ulusal sorun burjuva devrimlerinin bir sorunu olmaktan çıkıp, proleter sosyalist devrimlerin bir parçası olmuştur. Bu hangi anlamda gelir: Bu çağımızda ulusal sorunun işçi sınıfının sosyal kurtuluşundan ayrı tutulamayacağı, işçi sınıfı mücadelesinden burjuva ulusal devletlerin oluşumunun sona erdiği, mücadelenin sadece ulusal kurtuluşu değil, aynı zamanda sosyal kurtuluşu da hedeflediği anlamına gelir. Eğer Kürt işçi sınıfının mücadelesi bu boyutlara erişmiş ise bu dünya genelindeki çelişkilerin Türkiye Kürdistanına yansımalarından başka bir şey değildir.

Çağımızda ulusal sorun, ulusal boyunduru-

(Devamı 11. Sayfada)

«Yaşasın DİSK» ve İşçiler Sendika Yönetimine

(Baştarafı 5. Sayfada)

İşçi sınıfını sosyalizm mücadelesinde yürütecek olan sosyalist siyasi örgütlenmedir. Ekonomik örgütlenme ile sosyalist siyasi örgütlenmeyi aynı kefeye koymayız. Ekonomik örgütlenmeleri işçi sınıfı kendiliğinden oluşturduğu halde, siyasi örgütlenmeyi gerçekleştirememektedir. İşte bu sebeptir ki, sosyalist işçilerin ve tüm sınıf ve tabakalardan gelen sosyalistlerin birliği olan işçi sınıfı partisini örgütlenmede hedef olarak gösterebiliriz. Bu örgütlenmeyi ne DİSK ve ne de DİSK yönetimine işçilerin gelmesi gerçekleştirmeyecektir.

Üçüncü olarak, işçi sınıfının kurtuluşunu kim sağlayacaktır. Ekonomik bir örgütlenme olan DİSK mi, yoksa DİSK'in yönetimine gelecek işçiler mi? Hayır bunların her ikisinde işçi sınıfının kurtuluşunu sağlayamayacaktır. İşçi sınıfının kurtuluşunun tek aracı vardır. Oda işçi sınıfının partisidir. İşçi sınıfının kurtuluş mücadelesinde, ekonomik örgütlenmelerinde belirli ölçüde fonksiyonu olacaktır. Ama esas belirleyici olan, partinin öncülüğünde yığınsal hareketler olacaktır. İşte yığınların en geniş ölçüde bulunduğu yerlerden birisi de sendikalar.

Dördüncü olarak, gerici ve sarı sendikacılığa karşı mücadelede, devrimci sendikalardaki aksaklığın kaldırılması uğruna girilen savaşta, «Yaşasın DİSK» ve «İşçiler Sendika Yönetimine» şiarları bu eksikliği gideremeyecektir. Bu savaşı yürütecek olan işçi sınıfının partisidir. Parti üyelerinin sendikalardaki, kalıcı uzun vadeli sabırlı çalışmasıdır. Böylesi bir ağır görevi işçiler kendiliğinden gelme eylemlerle tastamam gerçekleştiremeyecektir. Sendika yöneticileri sağlayamayacaktır. Böylesi bir görev sendikal bilincin üstünde, sosyalist bir bilinç isteyecektir. Sosyalizm uğruna siyasi mücadeleyi zorunlu kılacaktır.

Beşinci olarak, MC Hükümetinin faşist baskı ve terörüne karşı mücadeleyi «Yaşasın DİSK» ve «İşçiler Sendika Yönetimine» şiarları eksiksiz bir şekilde gerçekleştiremeyecektir. Faşizme karşı mücadeleyi en sağlıklı şekilde, işçi sınıfı partisinden önderliğinde tüm ezilen sınıf ve tabakaları bünyesinde toplayan birleşik halk cephesi verecektir. Bu mücadelede DİSK'in faşizme karşı mücadelesi genel için de sadece bir parça olacaktır. Faşizme karşı mücadelede önder güç işçi sınıfının ekonomik örgütlenmesi değil, siyasal örgütlenmesi olan partisidir. Ne DİSK'in yapacağı işlemleri abartmak ve ne de DİSK'in yönetimine işçilerin gelmesi ile güçleneceğinin abartılması bu mücadeleyi yürüteceğini sağlayamayacaktır.

«Yaşasın DİSK» ve «İşçiler Sendika Yönetimine» şiarlarının değerlendirilmesinden görüyoruz ki, Türkiye işçi sınıfı hareketi, bilinçli bir mücadeleye sığırcıların ağır sancılarında bulunmakta. Revizyonist ve sosyal-Şovenler bu sancının getireceği ağır sorumluluk isteyen görevlerden kaçmaktadırlar.

Revizyonist ve Sosyal-Şovenler «kendiliğinden gelmeliğin önünde eğilip» yükselen işçi sınıfı hareketini burjuva ideolojisinin kuyruğuna takmak istemektedirler. Zira, yükselen işçi sınıfı hareketi karşısında başka yol yoktur. Ya burjuva ideolojisi veya sosyalist ideoloji. Bu iki sosyalizm dışı akım işçi sınıfı hareketine sosyalizmin hedeflerini gösteremediğinden, gelişen işçi sınıfı hareketini burjuva ideolojisine boyun eğdirmekten başka bir şey yapmamaktadırlar. Yükselen işçi sınıfı hareketine politik hedeflerini gösterip, sosyalizm mücadelesinin kanadı altına getirmek istiyoruz derlerse, bu, mücadelenin sloganları «Yaşasın DİSK» ve «İşçiler Sendika Yönetimine» şiarları olamaz. Tüm oportünistler bunun tersini iddia etmişlerdir. Ama pratik mücadelede, kendiliğinden gelmeliğin önünde eğilip, işçi sınıfını ekonomik mücadele içinde hapsetmekten başka bir şey yapmamışlardır.

Sosyalistler «kendiliğinden gelmeliği» sosyalizm mücadelesini kanadı altına almak için savaşırlar. Bunun içinde şiarları, Ekonomik örgütlenme değil siyasi örgütlenme olur. Yaşasın ekonomik mücadelemiz değil, yaşasın siyasi mücadelemiz derler. Kendiliğinden gelmeliğin yükseldiği bir dönemde, bilinçli bir mücadeleye sığırcı aşamasında, yaşasın parti mücadelemiz derler. «Kendiliğinden gelme-

liğe» görünüşte karşı çıkmaya çalışan sosyal-Şovenler, Revizyonistlerden daha büyük yanılgıya düşüp, «işçilerin Sendika yönetimine gelmelerinin» işçi sınıfı hareketini bilinçli bir mücadele düzeyine yükselteceğini iddia ederler. İşte bu iddialarıyla kendiliğinden gelmeliğin önünde, en iyi şekilde boyun eğmişlerdir. Bu hareketleriyle tıpkı ekonomist Martinov gibi davranmışlardır. Martinovda, sosyal-Şovenler gibi çok önceleri «sıraya Kramayı değil (Bilinçli işçiyi) sıradan hatta vasat işçiyi koymak gerekir» demişti. Martinovun hedefi gayet açıktı. İşçi sınıfının yükselen eylemlerinin sosyalizm uğruna yürütülen siyasi mücadelenin kanadı altına girmesini önlemek. İşte «İşçiler Sendika Yönetimine» şiarlarını atanlar tıpkı bir Martinov gibi davranmaktadırlar. Bilinçli öncü işçiler sosyalist işçiler değil, genel olarak işçiler. Bu baylar acaba hiç düşünmüşler midir, işçilerin henüz büyük bir çoğunluğunun sınıf bilincini kavramadığını. Sosyalizm uğruna siyasi mücadele düzeyine atılacak düzeyde olmadıklarını. Ama iflah olmaz oportünizm'den başka ne bekleyebiliriz ki. Sosyalizm mücadelesinden bahsedip, sosyalizm düşmanlığı yapanlar, elbette ki, işçi sınıfının kendiliğinden gelme eylemlerini, sosyalizme değil, burjuva ideolojisine boyun eğmeye götüreceklerdir.

Bu iki sosyalizm dışı akımın, Türkiye işçi sınıfı partisinin olmadığı bir dönemde etkisi de olmamış değildir. Her ne kadar Sosyal-Şovenler işçi sınıfı hareketinden tecrit olmuşlarsa da, «Yaşasın DİSK» şiarını atan Ürün Dergisi, IGD ve IKD belirli ölçüde etkinlik kurmuşlardır. Ancak, bu demek değildir ki, işçi sınıfının kanı pahasına oluşturduğu sendikal örgütlenmesini bu sosyalizm dışı akıma bırakalım. Hayır tam tersine, partileşme sürecinin gerçekleşmediği bir dönemde, sosyalistlere bir zorunlu görev daha eklenmiştir. DİSK gibi ilerici devrimci sendikal örgütlenmeyi, bu akımın kontrolü altında çıkarıp, sosyalizm uğruna yürütülen siyasi mücadelenin kanadı altına almak.

İşçi sınıfının eylem birliğinden bahseden sosyalistler, ekonomik örgütlenmede tek sendikal örgütlenmeden yanadırlar. Bu ise ülkemiz koşullarında DİSK'tir. Yapılacak iş, her türlü engele rağmen sarı sendikacılığı yok edip, işçi sınıfını DİSK bünyesinde toplamaktır. Bu, sosyalistlerin sendikal örgüt içi mücadelesini durdurmaz. Bilakis her türlü sapmalara karşı bunu zorunlu kılar. Bilhassa sosyalist işçiler için sorun bunun nasıl yapılacağıdır.

Eğer kendimizi ve işçi sınıfının aldatmak istemiyorsak, bu mücadelenin örgüt dışı «İşçiler Sendika Yönetimine» ile gerçekleşeceğinin imkansız olduğunu bilmemiz gerekir. Türkiye pratiğinde Marksist bir işçi sınıfı partisinden de olmadığına göre, —parti üyelerin taban çalışması ile sendikaları etkilemesi— yapılacak işlem, sosyalist işçilere düşmektedir.

Kısa ve öz olarak, fabrika birimlerinde Marksizmin genel doğrularından taviz vermeyen, bir tarafta ekonomik sendikal mücadeleyi, diğer taraftan partileşme savaşını yürüten sosyalist işçilerin sendika yönetimlerine gelmesi ve sendikaları denetlemesi yapılacak tek doğru yöntem olmaktadır. Bu durumda bir şiar zorunlu olursa, bu, «İşçiler Sendika yönetimine» değil, «Sosyalist İşçiler Sendika Yönetimine» olacaktır. Ne var ki, sendikal mücadeleyi yürüten sosyalist işçilerde, bu, şiar nerede atılır nerede atılmaz çok iyi bilecektir. Hedef cıvırtkanlık yapmak değil, sarı, karşı devrimci, faşist sendikaları sınıf sendikacılığı düzeyine getirmek olduğu için sosyalist işçiler cıvırtkanlık yapmadan da, bütün yöntemleri uygulayarak sosyalizm bayrağını sendikalarda dalgalandıracağız.

Sendikalar mücadelesinde, işveren sınıflara karşı bağımsızdırlar. Bu bağımsızlığı işçi sınıfı partisine karşı da gösteremez. Sendikalarla işçi sınıfı partisinden arasındaki en sıkı bağı kurmak zorundayız. Bu bağ tekrar belirtelim parti üyelerinin taban çalışması ile sendikaları etkilemesi üzerine inşa edilir. «İşçiler sendika yönetimi» şiarlarıyla, sendikaları işçi sınıfı partisinden soyutlayamayız. Partinin oluşmadığı bir dönemde de «Sosyalist İşçilerin Sendika Yönetim ve Denetimine» şiarını çok iyi değerlendirmek zorundayız. Bilhassa partileşme savaşından uzak, Marksizim temel doğrularından taviz verip, kendisini sosyalist ilan eden işçilerinde varlığını hesap edelim.

(Baştarafı 10. Sayfada)

ğa karşı özel bir mücadele olmaktan çıkıp, sömürgelerin emperyalist sömürgecilikten kurtuluş mücadelesine dönüşmüştür diyoruz. Bu hangi anlama gelir. Bu Türk ve Kürt işçi sınıfının uluslararası emperyalizme karşı bağımsızlık savaşı, mücadelenin sadece ulusal boyunduruğa karşı özel bir mücadele olmaktan çıkıp, her iki halkın emperyalizmden ekonomik, politik, kültürel ve askeri kurtuluş savaşı halinde dönüştüğü anlamına gelir. Eğer Türk ve Kürt işçi sınıfının mücadelesinin biri de emperyalist boyunduruğun kırılış mücadelesi olmuş ise, bu dünya genelindeki çelişkilerin Türkiye'ye yansımından başka bir şey değildir.

Çağımızda ulusal sorun, sadece ulusal bağımsızlığın kazanımı değil, aynı zamanda, bununla birlikte sosyalizm uğruna mücadeleyle bütünlük içerisinde Demokratik Halk İktidarlarının kuruluşunun zaferi olmuştur diyoruz. Bu hangi anlama gelir. Bu Türk ve Kürt halkının sadece uluslararası emperyalizme karşı bağımsızlık savaşının kazanılması değil. Aynı zamanda sosyalizme geçişi kesintisiz mümkün kılacak, işçi sınıfının sınıf egemenliğinin sağlandığı demokratik halk iktidarlarının kuruluşunun zaferi anlamına gelir. Eğer Türk ve Kürt işçi sınıfı bugün böyle bir mücadelenin içerisindeyse, bu, dünya genelindeki çelişkilerin Türkiye'ye yansımından başka bir şey değildir.

Bütün bu değerlendirmeden sonra deriz ki; Kürt halkının ulusal mücadelesinin başarısı, Türk ve Kürt işçi sınıfı öncülüğünde, ezilen sınıf ve tabakalarla birlikte, sınıfsal temele dayalı, aynı örgüt çatısı altında, ortak düşmana karşı birlikte mücadeleden geçer. Bu mücadelede en küçük burjuva duygusallığa yer kalmamıştır.

★

(Baştarafı 3. Sayfada)

aşamalarda ayrı ayrı hizmet etmek olmayacaktır. Tüm olarak işçi sınıfı hareketinin çıkarlarını temsil edip, bu hareketin politik ve ideolojik bağımsızlığını koruyarak işçi sınıfının uzak ve yakın hedeflerini belirleyecektir. Bu görevden en ufak bir kaçınma, işçi sınıfına değil burjuvaziye yarayacaktır. Bu görevin ön gördüğü zorunlu ön koşullar gerçekleşmediği sürece, işçi sınıfı hareketinin daha uzun bir süre kendiliğinden gelmede kalıp, ideolojik olarak burjuva ideolojisine bağımlı kalacağı kaçınılmaz olacaktır. Günümüzde de bu görevden; belirli ölçüde etkinliği kırılmış olmasına rağmen, proleter sosyalist örgütlenmeden, işçi sınıfı hareketinden kopuk, ondan bağımsız dar grup örgütlenmesini savunularla, gittikçe etkinlik ve gerici bir güçlülük kazanan, proleter sosyalist örgütlenmeden sendikal örgütlenme anlayışları tarafından kaçınılmaktadır.

Türkiye işçi sınıfı hareketinin geçmekte olduğu bu tarihi dönemde, bilhassa sosyalist öncü işçilerle, sosyalistlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Şu bir gerçektir ki: ya partileşme savaşı gerçekleşip işçi sınıfı hareketi sosyalizm uğruna siyasi mücadeleye atılacaktır. Ve ya partileşme savaşı gerçekleşmeyip işçi sınıfı hareketi kendiliğinden gelmeliğin içerisinde daha uzun bir süre burjuva ideolojisine bağımlı kalacaktır.

**emeğin
birliği**

DİSK Yürütme Kuruluna, «Geçici Seçim Hükümeti» Geçici Devrim Hükümeti Değildir

Kuruluşunun esas amacı, işveren sınıfların içinde buldukları ekonomik ve politik buhranın yükünü emekçi sınıflar üzerine yüklemek olan MC hükümeti, her türlü çabaya rağmen bunu sağlayamamıştır. Kuruluşunda bugüne 2 yılı aşkın bir zaman geçmesine rağmen MC hükümeti, iş veren sınıfların içinde bulunduğu ekonomik ve politik buhranı gide rememiştir. Bilhassa son günlerde artan bir dizi ekonomik ve politik olaylar bu buhranı daha da artırmıştır. Bu olaylar dizisi, bütçe tartışmalarından tut, Kıbrıs bunalımı, Lockheed yolsuzluğu ve bunlara karşı başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ezilen sınıf ve tabakaların, ekonomik - demokratik talepleri uğruna yükselen yığın eylemlerine kadar uzanmaktadır.

Ekonomik ve politik buhranın yükünü, faşizmin artan baskı ve terörü ile emekçi sınıf ve tabakalara yüklemek isteyen MC hükümeti, her buhranın artışı ve her türlü ekonomik talepler uğruna yükselen yığın eylemlerinde faşizmin baskı ve terörünü de artırmıştır. Ancak, MC hükümeti içerisindeki çelişkiler ve yükselen yığın eylemlerinin bir devrimci kabarış süreci içerisinde bulunuşu, faşizmin egemenliğini engelleyen en büyük etkenleri teşkil etmiştir. MC hükümeti her türlü çabaya rağmen, ne ekonomik politik buhranı ve ne de yükselen yığın eylemlerini durduramamıştır.

Ekonomik politik buhranın giderilmemesi ve yükselen yığın eylemlerinin durdurulmaması ile daha yüksek politik boyutlara ulaşan bu buhran, MC hükümeti içerisindeki çelişkileri daha da artırmıştır. Bu artan çelişkilere çeşitli sınıf ve tabakaların yürüttüğü ekonomik ve demokratik talepler uğruna yürüttüğü mücadelenin yoğunlaşmasının eklenmesi, MC içerisindeki çelişkileri had safaya ulaştırmış. Hat safaya ulaşan çelişkiler MC hükümetinin kendi içerisinde dağılmasını dahi gündeme getirir olmuştur. Bu en iyi şekilde sermayenin en gözde adamları tarafından açıkça dile getirilmiştir. Şöyle ki: AP'nin koalisyonun devamı için MSP'ye verdiği tavizlerin, CGP'si tarafından koalisyondan çekilme tehditi ile ağır bir şekilde eleştirilmesi. AP ve MSP arasındaki uyumsuzluğun çok çeşitli konularda canlanması. Ve MHP'nin faşist bir parti olarak, ortaklarını eleştirmeye başlamasını örnek gösterebiliriz.

Bütün bu çelişkiler en son olarak ta, teknelci burjuvazinin en gerici kesimi olan Sakıp Sabancı ağız ile, seçim hükümetine kadar varmıştır. İktidarın en büyük destekleyicisi Sakıp Sabancı dahi, MC hükümetinin çok çeşitli konularda (yatırım, kredi, uluslararası ilişki vs.) çözüm getiremediğini. «Ekonomik kalkınmanın» durgunlaştığını, kalkınmanın sağlıklı gelişiminin olmadığını belirtip bu hükümete olan güvensizliğini dile getirmiştir.

MC Hükümetine karşı yönelen bu eleştiri, iş veren teknelci grupların ilk ve son eleştirisi değildir. En büyük teknelci birliklerden bir kaç da bu ve buna benzer eleştirileri MC Hükümetinin kurulmasında yapmışlardı. Ne var ki MC hükümetinin hedeflediği Faşizmin egemenliğinin sağlanmasının tereddütlü oluşu, en gerici teknelci birlikleri de bu konuda biraz çekimserliğe itmiştir. İşte bu çekimserlik, bilhassa Koç ve Eczacıbaşı'nın savunduğu AP - CHP koalisyon fikrine yaklaşmaya zorlamış-

tır. Bu sebeptendir ki, çok daha önceleri ortaya atılan iş veren grupların bu önerisi desteklenmeye doğru gidilmektedir.

İş veren gruplarıyla bu denli çelişkiye düşen MC hükümeti ise, son bir kaç kozunu oynama peşindedir. Bu da bugüne değin sürdürdüğü politikayı dahada sistemleştirmek. Yani en küçük bir demokratik kitle hareketinde bile, faşizmin baskı ve terörünü alabildiğince artırmak. Amaç belirli. Kendisine güveni sarsılan teknelci birliklerin güvenini kazanabilmek. Kazanılacak güvenle yaklaşan seçimlere, seçim hükümeti olarak gidip. Hükümette olmanın verdiği olanaklardan yararlanmak. Normal şartlarda teknelci gruplarla bu denli çelişkilere düşen bir iktidar, ayakta kalması lazımken, MC hükümeti iktidarda ise bu henüz teknelci işveren grupların bu konuda kesin bir görüşünün belirginleşmediği belirtisidir. Bu şartlarda MC hükümetinin devamı veya yerini başka bir hükümete bırakması, teknelci iş veren grupların belirginleşmeye başlayan kesin görüşleri ile olacaktır. Ve buna en az bunun kadar yığın mücadeleleri de etki edecektir.

Görüyoruz ki: en büyük teknelci işveren gruplar ve bu ara MC Hükümetinin en büyük destekçisi teknelci iş veren gruplar, MC Hükümetinin devamını değil geçici bir seçim hükümeti istemektedirler. Geçici seçim hükümetinin Koalisyonunda da AP-CHP koalisyonunu tercih yapmaktadırlar. Bu öneriye Demirel ve Bülent Ecevit ne derlerse desinler, işveren-teknelci gruplar bunu istemekte. Siyasi gelişimi de bu yöne doğru kanallize etmeye çalışmaktadırlar.

Böylesi bir siyasi gelişim karşısında, ilerici sendikal örgütlenmeyi temsil eden ve bünyesinde sosyalist işçiler bulunan DİSK yürütme kurulu şöyle bir değerlendirme yapmıştır.

«ÜRETİM İŞÇİ SINIFIMIZIN ELİNDEDİR - DİSK GEÇİCİ SEÇİM HÜKÜMETİ İSTİYOR. Ülkemiz son derece vahim günler yaşıyor. Faşizmin çizme sesleri duyuluyor. İnsanların en doğal hakkı olan yaşama özgürlüğü kalmadı...

1977 seçimleri faşist harekete en büyük darbeyi vuracaktır. En son durumda kendi olanak ve hazırlıklarımızla seçim güvenliğini kendimiz sağlayacağız. Seçim sandıklarını koruyacağız.

DİSK olarak derhal bir geçici seçim hükümeti kurulmasını istiyoruz. Faşist Cunta girişimlerini önlemek, seçimleri teminat altına almak (için) üç kişilik eli kanlı kuruluş dışındaki (MHP) tüm partileri işbirliğine ve karşılıklı görüşmeler yapmaya çağırıyoruz.»

DİSK yürütme Kurulu Kemal Türkler aracılığıyla, kısa ve öz olarak şunu söylemektedir. Mevcut şartlarda Faşizm yoktur. (Bunun tartışılması ayrı bir konudur) MC hükümeti Faşist bir diktatörlüğü tezgahlama peşindedir. Bu faşist diktatörlük askeri bir Cunta ile gerçekleştirilmek istenmektedir. Bunun için tüm demokratik kuruluşlar, Faşist tezgahlanmaya en iyi darbeyi vuracak olan seçimleri hazırlanmalı ve geçici seçim hükümetinin kurulması uğruna mücadele yürütmelidir.

1 — Sosyalistler, işveren sınıfların büyük bir kesiminin desteklediği öneriyi, işçi sınıfına hedef olarak gösteremezler.

Türkiye'deki, mevcut siyasi gelişim işve-

ren sınıfların eğilimini, geçici seçim hükümeti eğilimine doğru zorlamaktadır. Mevcut burjuva siyasi parti temsilcileri bir geçiş aşaması olarak ne derlerse desinler, büyük iş veren gruplar siyasi gelişimi bu yöne kanallize etmeye çalışmaktadırlar. Böylesi bir ortamda DİSK, işçi sınıfı adına işveren sınıfların büyük bir kesiminin önerdiği geçici seçim hükümeti talebinde bulunuyor. Ve bu talepte, faşist MHP dışındaki partilerin yöneticilerinin bir araya gelip oluşturacakları koalisyon şeklinde düşünülmektedir. Burada DİSK iki büyük yanılgıya düşmüştür. Ve bu yanılgıyı kendisini işçi sınıfının partisi ilan eden çeşitli örgütlenmelerin görüşlerinden soyutlayamayacağımızdan, oportünist bir düşünce olarak ta değerlendirmek zorundayız.

Zira, birinci olarak: sosyalistler mücadele ettikleri hükümet temsilcileriyle bir konuda aynı görüşü savunamazlar. Bugün Sabancı'lar, Koç'lar ve Eczacıbaşı'lar, geçici seçim hükümeti istiyorlarsa, üstelik bu teknelci grupların şu veya bu ağırlıkta siyasi iktidarda hâkimiyetleri söz konusu ise sosyalistler bunlarla birlikte hareket edemezler. Eğer bugün MC içerisindeki çelişkiler ve başta işçi sınıfı olmak üzere yükselen genel demokratik mücadele, MC temsilcilerini geçici seçim hükümetini savunmaya kadar zorlamışlarsa, sosyalistler işçi sınıfı mücadelesini bu noktada durdurmazlar. İşçi sınıfı mücadelesini bir üst aşamaya sıçratırlar. MC hükümetinin yerini bir geçici seçim hükümetine bırakması, mevcut kapitalist sistemi yıkmayacaksa, ki, bu gün gibi aşık olan bir gerçektir. Öyleyse MC hükümetinin yıkım mücadelesi genel demokratik harekette reformist bir talep olacaktır. (MC'nin yıkım mücadelesinden «MC Yıkılsın» sovyet siloğanına da karşı olmak zorundayız. Bu yıkım işçi sınıfı damgasını yiyecekse, örgütlü mücadele ile en geniş ittifakı içerecek ki, işte Türkiye işçi sınıfının eksik bulunduğu şeyde budur. İşçi sınıfının örgütlü mücadelesini yürüten Partisinin olmayışı). Ayrıca, reformist talebi işçi sınıfının sosyalizm mücadelesine tabi kılmak zorunda isek, bu talebi burjuva partilerin yeni koalisyonlar oluşturma mücadelesi değil, bizzat bu partilerinde dahil olduğu kapitalist sistemin yıkım mücadelesine bağlamak zorundayız. Görüyoruz ki, DİSK ve DİSK'i yönlendiren siyasi görüşler, reformist bir talebi, başlıca mücadele hedefi olarak görüp, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesi ile aradaki bağıntıyı kuramamaktadırlar.

Ayrıca, DİSK yürütme kurulunun bir diğer yanılgısı şudur. DİSK geçici seçim hükümeti çağrısında sadece MHP'yi tecrit etmeyi amaçlıyor. Eğer bugün ki ortamda en küçük burjuva demokratik talepler dahi yok edilmek isteniyorsa, bunun sorumlusu sadece MHP değildir. Bu konuda en az MHP kadar AP'nin sorumluluğu vardır. Hatta bütün bu işlemler MHP'nin nezdinde AP tarafından yönlendirilmektedir. Yoksa mevcut baskılara AP'de karşı, üç kişi ile MHP mi oluşturuyor? AP burjuva demokratik bir parti mi? Böyle bir şey söz konusu olmadığına göre, bugün değil işçi sınıfı, demokratik unsurlar dahi bu gerçeğin bilincinde iken, AP'yi geçici seçim hükümeti içinde düşünmek, işçi sınıfının hedefini yanıltmaktan başka bir anlama gelebilir mi? Ama işçi sınıfı adın ahareket edip, sosyalizmin il-

(Devamı 10. Sayfada)

**emeğin
birliği**

Emeğin Birliği - Aylık Siyasi Gazete - Sahibi: E. Sabri İpekçi - Sorumlu Md: Süleyman Göçmen
Yönetim Yeri: Dr. Mecit Barlas İşhanı p/48 Gaziantep - Yazışma Adr: PK. 192 Beyazıt/İstanbul
İstanbul Dağıtım Şubesi: Çemberlitaş Evkaf Sok. No: 2/12 Çemberlitaş/İstanbul - Adana Dağıtım Şubesi: Yeşilyuva Mah. 768 Sok. No: 54/B ADANA - Antakya Dağıtım: Emek Kitabevi Rana İşhanı Rıhtım Cad. Antakya/Hatay - İzmir - İstanbul Dağıtım: İstanbul Dağıtım - Dizgi: Evren Matbaası — Baskı :Kültür Matbaası — Son Baskı Tarihi 11 Mart 1977